

RandKrant

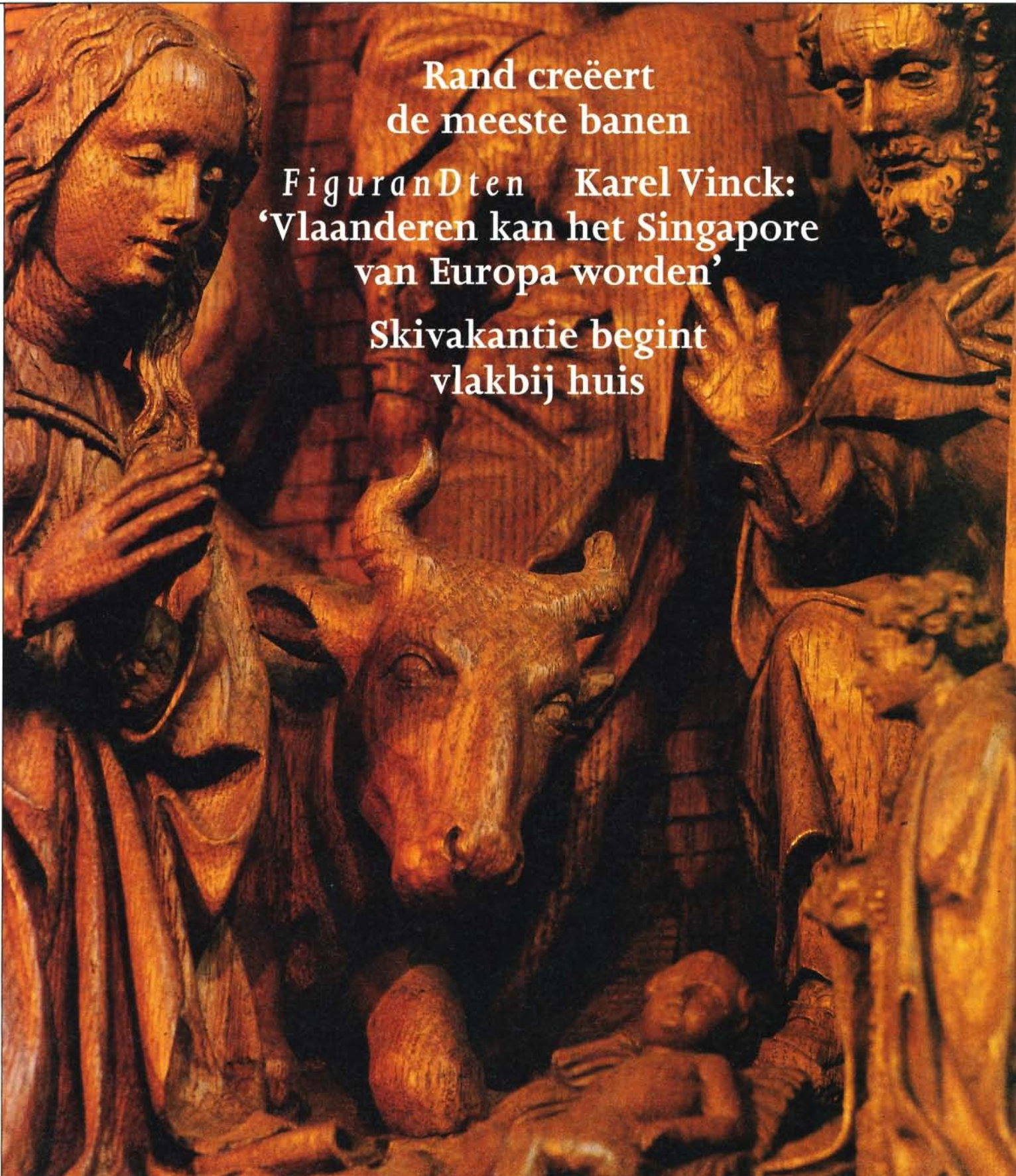
M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Rand creëert
de meeste banen

FiguranDten Karel Vinck:
'Vlaanderen kan het Singapore
van Europa worden'

Skivakantie begint
vlakbij huis

Dienstensector maakt de rand tot Vlaanderens grootste groeipool

Ondanks de recente jobstijdingen heeft de rand zowat de laagste werkloosheid van het land. De overgang van een industriële naar een dienstenwereld liep er als een trein maar maakte ook slachtoffers.

We beginnen dit artikel met een quizvraagje: in welke Belgische gemeente kwamen er de voorbije 15 jaar de meeste jobs bij? Het antwoord op die vraag luidt niet Brussel, Antwerpen, Gent of Kortrijk maar Zaventem. Inderdaad: in 1995 telde Zaventem 18.177 jobs meer dan in 1980. Dat is bijna 3.000 meer dan Gent dat op de tweede plaats volgt bij de groeiers. Die Zaventemse groei situeerde zich vooral in de dienstensector (+14.570), de bouw(+704) en zelfs de industrie(+2.895). Dat laatste is echter uitzonderlijk voor zowel de rand als het land. Na 1990 verloor overigens ook Zaventem meer dan 1.300 industriejobs. Industriejobs verdwijnen terwijl de dienstensector groeit; deze tendens die we in heel België zagen, zette zich versterkt door in de Vlaamse rand. Vilvoorde is uiteraard het meest dramatische voorbeeld van industriële kaalslag maar

ook Sint-Pieters-Leeuw, Machelen en Beersel zagen nogal wat industriejobs verdwijnen. Die leegloop werd echter meer dan gecompenseerd door de creatie van dienstenjobs. Zaventem is immers niet alleen: bij de top-twaalf van Vlaamse gemeenten die de voorbije vijf jaar het meest dienstenjobs creëerden, figureren maar liefst vijf gemeenten uit de rand: na Zaventem volgen Machelen (+2.635), Halle(+1.696), Vilvoorde(+1.525) en Asse(+1.439).

Geen Mac jobs

Deze positieve balans verbaast allicht menigeen die de rampzalige berichten uit het Vilvoordse nog hoort nagalmen, maar een objectieve analyse moet de zaken nu eenmaal in perspectief stellen. En dan blijkt dat het arrondissement Halle-Vilvoorde, na Roeselare, de tweede laagste werkloosheidsgraad van België heeft. Ongetwijfeld dankt de rand dit succes aan het feit dat het een rand is. De vele internationale bedrijfshoofdkwartieren komen niet op pakweg Machelen af, maar op de Europese hoofdstad Brussel. Verder is er de enorme dynamiek van de luchthaven (die uiteraard ook ligt waar hij ligt omwille van Brussel) die voor vele banen in de distributieve omslagbranche zorgt, maar ook veel hightech-bedrijven (informatietechnologie!) naar Zaventem bracht, meer bepaald naar de bedrijfsparken Keiberg en Zaventem-Zuid.

De nieuwe dienstenjobs in de rand zijn zeker geen zogenaamde Mac jobs, zegt Koen Geerts, gewestelijk secretaris van het ABVV Halle-Vilvoorde. 'Er is grote diversiteit. Jobs bij koerierbedrijven zoals DHL worden soms als een instap op de arbeidsmarkt gebruikt door jonge hooggeschoolden en daarom is er een enorm verloop. Daarnaast zijn er echter veel goedbetaalde administratieve en kaderfuncties in de internationale hoofdkwartieren. Tenslotte zijn er de vele banen in de informatica- en telecomsector.' Anders dan in de Verenigde Staten betekende de overgang van industrie naar diensten geen sociale achteruitgang. Patrick De Vos, voorzitter van de Kamer van Handel en Nijverheid(KHN) van Halle-Vilvoorde, maakt zich sterk dat het nog beter wordt: 'De rand is nu al, na Antwerpen maar vóór Gent en Zuid-West-Vlaanderen, de 2de groeipool van Vlaanderen en qua potentieel is het zelfs de eerste. Natuurlijk is de Renault-sluiting een drama voor de betrokkenen, maar een geluk bij dat ongeluk is dat er 34 hectaren industrieterrein vrij komen en grond is juist het belangrijkste knelpunt voor de economische ontwikkeling van de streek. Daarnaast is er Cargovil - 70 hectaren die wachten op distributie- en transportbedrijven, maar die de Vlaamse regering niet verkocht krijgt omdat ze maar geen duidelijkheid verschaft over wat er dient te gebeuren met de vervuilde grond. Vervolgens is er ook het Business

Patrick De Vos

FOTO: PATRICK DE VOS/AGENCE

Employment: greatest growth in the outskirts

Which Belgian community enjoyed the greatest growth in employment over the past 15 years? The answer: Zaventem, which added 18.177 jobs

in that period, making it the country's top grower. This growth has above all been fuelled by the services sector. The transition from an industrial to a service-based economy is a trend which one can observe throughout Belgium, but which has been especially pronounced in the outskirts. Of course the outskirts undoubtedly owe this success to the fact that they are precisely that: on the outskirts of a major city, combined with the attraction of the European capital and the enormous dynamic of the airport. However, that does not mean that this (r)evolution is generating only winners. Unfortunately, the process is also creating losers, in particular older and less-educated industrial workers who are watching their jobs disappear and often have trouble finding other employment. No one should expect miracles from the government, whose policy seems aimed at little more than better co-ordination of the already-existing accompaniment programmes for long-term unemployed.

FOTO: RITA DANIELS

* Dag lezeressen * Zo hadden we u ei zo na in dit hoekje moeten begroeten * Tenminste als mevrouw Eeckelaers, bestendig gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant haar zin had gekregen * Volgens haar is het in ons taalgebruik allemaal ge-hij wat de klok slaat * Voor de goede orde gelieve u ge-hij niet te verwarren met gehijg * Gehijg gebeurt meestal wel door een hij, maar duidt toch op heel iets anders dan ge-hij * Deputante Eeckelaers verwijst hiermee naar de volgens haar irritante voorrang die gegeven wordt aan mannelijke woorden in het taalgebruik en in officiële teksten * Daarom wilde zij dat in Vlaams-Brabant de pare jaren voortaan vrouwelijk zijn en de onpare mannelijk * Als u het ons vraagt een kloek besluit * Een kloek besluit is automatisch een vrouwelijk besluit, want een kloek is een vrouwelijk hoen

dat eieren uitbroedt * Alles wat hij is, zou dus in 1998 zij moeten worden * Dat betekent bijvoorbeeld dat iedere burgemeester een burgemeesteres wordt * Meesteres * Het klinkt nogal SM-erig *

GEVONDEN VOORWERPEN

Maar volgens mevrouw Eeckelaers is het juist de bedoeling dat een en ander wat vreemd zou gaan klinken * En dat we geconfronteerd worden met dingen die we niet gewend zijn * Zoals brieven die ondertekend worden door de gouvernante van Vlaams-Brabant * Of een verordening van burgemeesteres Louis(e) Tobback over de moraliteit van de taxi-chauffeuses in haar hoofdstad * Om te beletten dat die zich zouden gedragen als 'chauffage' * Deputante Eeckelaers vindt ook dat we met z'n allen maar eens op zoek moeten gaan naar alternatieven voor al die vanzelfsprekende mannelijke benamingen die onze taal teisteren * Waarom moeten we het persé over vorst hebben als het vriest? * In de nacht van zaterdag op zondag lichte nachtvorstin aan de grond kan toch ook * Het lijkt wel een onderkoelde zoen van weervrouw Sabine * Ietwat problematischer wordt de geslachtsverandering van Sinterklaas * Van zwarte Piet naar zwarte Miet oogt nog net niet onoverkomelijk * Maar leg maar eens aan het kleine grut uit dat de Goedheiligman voortaan een Goedheilig-madame is * Met een baard * En het wordt er niet gemakkelijker op na 6 december * We zitten dan immers op gezag van Rome vier weken met die vent van Advent * Ter voorbereiding van de herdertjes die bij nachte komen liggen * Met daar nog eens Driekoningen bovenop * Allemaal Jingle Balls wat de klok slaat * Misschien was er nog iets te versieren geweest met de nachtmiss * Maar de Provincieraad besliste manhaftig om de mannelijke waarden overeind te houden * Zalig Kerstmiss *

Rand is grootste groeipool 2

Bij de top-twaalf van Vlaamse gemeenten die de meeste jobs creëren, zitten maar liefst vijf gemeenten uit de rand. Zaventem scoort het best van allemaal.

Zaventem en het lawaai van de actiegroepen 9

FiguranDten 10

Karel Vinck, de voorzitter van het Vlaams Economisch Verbond (VEV), ligt niet wakker van communautaire spits technologie. Overbodig, oordeelt hij 'We beschikken over zoveel troeven dat ze ons niet kunnen tegenhouden.'

Veel te weinig goede boekhandels in de rand 16

Een dagje naar de kerstman in Lapland 19

Abdijkoor van Grimbergen zingt de hemel op aarde 23

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • JANUARI IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN TUINEN EN HUIZEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 134.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie en secretariaat: Geneviève Ostyn

Vormgeving: Mega L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 460 45 12, fax 02 460 32 67

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel.

en Media Park dat 100000 m² kantoren voor bedrijven uit de toekomstsectoren informatica, telecom en media, zal bouwen.'

De Vos vindt overigens dat de overheden te weinig aandacht hebben voor de luchthaven als motor van ontwikkeling: 'Waar blijven de nieuwe industrieterreinen rond de luchthaven? En wat met de ontsluiting? Nieuwe toegangswegen zijn noodzakelijk. De overheid had behalve om de verfransing tegen te gaan, nooit geld over voor de rand omdat het hier toch allemaal losloopt.' Dat het stimuleren van natuurlijke groeipolen de congestie verder in de hand kan werken, gelooft De Vos niet.

Ook verliezers

Samengevat: de verschuiving van industriële naar dienstenjobs doet zich in zowat alle rijke landen voor en de Vlaamse rand behoort, dankzij zijn ligging, tot de winnaars in die (r)evolutie. Dat wil evenwel niet zeggen dat er alleen winnaars zijn. Met name de oudere en laaggeschoolde industriearbeiders die hun job in rook zagen opgaan, vinden moeilijk elders werk. Koen Geerts: 'Ons grootste probleem zijn de langdurige en oudere werklozen. In absolute cijfers hebben we er niet meer dan in andere regio's, maar omdat er in de regio niet zoveel andere werklozen zijn, maken ze een veel groter deel uit van de werklozenpopulatie.' Bijna 8.000 van de 17.903 werklozen die Halle-Vilvoorde telt, beschikken slechts over een diploma van lager of lager secundair onder-

wijs. Deze groep is overigens niet zo sterk gegroeid door de sluiting van Renault

omdat 'slechts' 500 van de 3.000 Renault-arbeiders in Halle-Vilvoorde woonden.

Tegen die achtergrond is het wat merkwaardig dat Renovil, de reconversiecel die de Renaultterreinen nieuw leven moet inblazen, zich in hoofdzaak zal richten op de ontslagen Renault-arbeiders. Renovil gaat welis-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

waar op zoek naar industriële investeerders die werk creëren voor laaggeschoolden, maar gebeurlijke vacatures zullen in eerste instantie worden opgevuld door ex-Renaultwerknemers. Waardoor langdurig werklozen uit de streek die over dezelfde kwalificaties beschikken, niet in aanmerking komen. Geerts: 'Dat is misschien wat eng, maar Renault was een beetje een familiebedrijf. De mensen hingen er aan elkaar. Wij willen die groep niet versplinterd zien.' Het andere luik van het sociaal plan van Renault - het heropleiden van arbeiders voor de nieuwe bedrijven - zal volgens Geerts wél meer openstaan voor andere werknemers.

Mohamed

Wie uit de Renovil-boot valt, mag allicht niet teveel verwachten van het werkgelegenheidspact Halle-Vilvoorde dat VDAB, vakbonden, NCMV, KHN en de overheden onlangs afsloten. Dat pact verklaart wel zich vooral te zullen richten op de harde kern van laaggeschoolde werklozen, maar bij gebrek aan middelen moeten terzake geen wonderen worden verwacht. Veel meer dan een betere coördinatie van de al bestaande begeleiding van langdurig werklozen bij OCMW's, de VDAB en zogenaamde derden, lijkt er niet in te zitten. 'MIKST', wat staat voor Migranten Cultureel Sociaal Trefpunt, is zo'n 'derde' die beroepsopleidingen (horeca, hout) geeft aan laaggeschoolde langdurig werklozen.

Griet De Ceuster: 'Onze doelgroep

bestaat uit migranten, asielzoekers, politiek vluchtelingen en kansarme Belgen. De horeca-opleiding bvb. bevat naast een cursus Nederlands en sollicitatietraining een praktijkgedeelte waar de deelnemers in een reële situatie leren werken in een restaurant dat drie keer per week een dagmenu aanbiedt aan personeelsleden van een aantal sociale organisaties uit het Vilvoordse. We besteden veel aandacht aan arbeidsattitudes zoals flexibiliteit, stiptheid of stressbestendigheid. Dat zijn immers vaardigheden die veel deelnemers niet in hun opvoeding meekregen of verloren door hun langdurige werkloosheid.' De beroepsopleiding bij MIKST dient soms als opstap naar de zwaardere VDAB-opleidingen maar leidt in 40% van de gevallen direct tot werk. Interface, een initiatief van de KHN en HIVA, speelt bij de doorstroming naar werk de rol van bemiddelaar tussen deze zachte sector en de harde bedrijfswereld. Die bemiddeling bij aanwerving is zeker bij migranten erg belangrijk. Zo blijkt nog maar eens. De Ceuster: 'Als migranten telefonisch reageren op een vacature worden ze vaak uitgenodigd voor een gesprek tot ze hun naam opgeven... dan heet het plots dat de job toch al bezet is. Dat is echt ongelooflijk. Om dat te vermijden, bel ikzelf soms eerst vooraf met de werkgever om hem ervan te overtuigen dat wie Mohamed heet, ook goed werk kan leveren.'

John Vandaele

Zaventem kreeg er op
15 jaar 18.177 jobs
bij en is daarmee
's lands grootste groeier

nv Zeekanaal zet 1,5 miljoen vracht- wagens op de boot

De hele administratieve ploeg van de nv Zeekanaal neemt in 2000 zijn intrek in het recent aangekochte oud gemeentehuis van Humbeek, terwijl de technische medewerkers in Willebroek blijven. 'Het illustreert dat de ankerpunten van de maatschappij in Vlaams-Brabant en Antwerpen liggen', zegt administrateur-generaal Leo Clinckers. Volgens hem moeten gemeenten en provincies bedrijven sterker aanmoedigen om van het kanaaltransport gebruik te maken. 'Het is het oudste, veiligste en milieuvriendelijkste vervoermiddel.'

De nv Zeekanaal heeft de wind in de zeilen. 'Het transport over het zeekanaal van Brussel naar de Rupel neemt dit jaar met acht procent toe. We vervoeren ongeveer 8 miljoen ton per jaar. Omgerekend zijn dat 1.600.000 vrachtwagens van gemiddeld 5 ton. Dat komt neer op 6.400 vrachtwagen-

ladingen per werkdag', rekent Leo Clinckers voor. Zonder het kanaal Brussel-Wille-

broek zou een bijkomende snelweg Brussel-Antwerpen moeten worden aangelegd om al die vracht te transporteren.

Watergebonden bedrijven

Provincies en gemeenten zouden bij de aflevering van de vergunningen

selectiever die bedrijven in de kanaalzone moeten aantrekken die gebruik maken van het transport over water. Volgens Leo Clinckers zijn er genoeg bedrijfsterreinen aanwezig langs het kanaal Brussel-Willebroek. Vaak zijn dat evenwel oude, verlaten bedrijfs-sites, waarvan de saneringskosten erg hoog liggen. Clinckers suggereert dat de overheid middelen zou kunnen uittrekken voor een soort 'rollend investeringsfonds', waarbij ze oude bedrijfsterreinen saneert en nadien verkoopt aan watergebonden bedrijven. Het Structuurplan Vlaanderen wijst immers ook op het belang van het watertransport om de groeiende verkeersoverlast op de weg te verminderen. 'Ik kijk daarom met veel belangstelling uit naar de haalbaarheidsstudie over de aanleg van een containerterminal in het dok van Vilvoorde, die gekoppeld kan worden aan de aanwezige distributiebedrijven. De containerterminal kan een bijzondere positieve weerslag hebben op de werkgelegenheid in het arrondissement Halle-Vilvoorde', aldus Leo Clinckers.

Afval per schip

De nv Zeekanaal wil zich ook gaan toeleggen op het transport van afval. 'Terecht worden er hoge eisen gesteld aan de werking van de verbrandingsovens, maar tegelijk moet je ook wat doen aan de milieuvriendelijke aanvoer van het afval, die nu overwegend door milieubelastende vrachtwagens gebeurt' meent Clinckers. Zeeschepen zijn milieuvriendelijker en efficiënter. Nu al hebben boten met een capaciteit tot 4.500 ton toegang tot het zeekanaal. Bovendien is in Hinge-

ne bij Bornem nu een nieuwe zeesluis gebouwd die minder tijgebonden is en over een grotere versascapaciteit beschikt. Voorts wordt er gewerkt aan de aanleg van een nieuwe kanaalarm die het zeekanaal rechtstreeks verbindt vanaf het Hellegat in Ruisbroek-Puurs tot aan de Schelde in Hingene-Bornem. In de toekomst wordt het kanaal tot aan de spoorbrug in Willebroek verdiept tot 9,5 m, zodat de waterweg tot die gemeente toegankelijk wordt voor zeeschepen tot 10.000 ton. Dat alles opent nieuwe perspectieven voor industriële projecten, benadrukt Leo Clinckers.

Hij wijst terloops op de troeven van het zeekanaal in de recreatieve sport en vrijetijdsbesteding. Langs het zeekanaal is er het kilometerslange fietspad. Van oudsher komen vissers hengelen in het kanaal. Verschillende clubs en verenigingen vestigden zich langs het kanaal voor de riviervaart. Momenteel wordt ook onderzocht of een pendelboot haalbaar en rendabel is om passagiers via het kanaal te vervoeren van en naar hun werk. Dat het transport over het kanaal op alle vlakken opnieuw in de lift zit, luidt volgens een optimistische Leo Clinckers niet de minste twijfel.

Gerard Hautekeur

Leo Clinckers

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

BEERSEL

Mensen voor mensen

De vierde wereld is geen grootstadsfenomeen. Ook in Beersel leven zo'n 60 gezinnen in uiterst behoeftige omstandigheden en hun aantal neemt gestaag toe. 'Mensen voor mensen' probeert de ergste nood te lenigen. Het gaat niet alleen om gevallen van kansarmoede. Sommige mensen raken bijvoorbeeld in de puree door inkomensverlies ten gevolge van langdurige ziekte of echtscheiding. In de groep hulpbehoevenden zitten zowel Belgen als allochtonen, waaronder een aantal Rwandese en Kongolese vluchtelingen. 'Mensen moeten weten dat ze altijd een beroep op ons kunnen doen', zegt Lieve Maerten, één van de vrijwilligsters van het eerste uur. 'We springen ook bij in onvoorziene noodsituaties, als een gezin met brand te

maken krijgt bijvoorbeeld. We houden ons bezig met het inzamelen van spullen. Als het moet, lenen we dingen of kopen we iets voor een gezin. In uitzonderlijke situaties staan we kleine, renteloze leningen toe. In december krijgen de gezinnen ook een verrassingspakket. Sinds kort leren we deze mensen bovendien hoe ze hun kleding moeten verstellen.' Lieve Maerten koestert nog andere ideeën, allochtonen westers leren koken bijvoorbeeld. Ze wil ook graag meedenken over een specifiek preventiebeleid in de gezondheidszorg voor behoeftige mensen. Vrijwilligers die een handje willen toesteken kunnen contact opnemen met Ria Liekendael, tel. 075/ 67 43 98.

MT

DIEGEM

Kerst in de Klink

In het bezigheidstehuis voor mentaal gehandicapten De Klink in de Machelse deelgemeente Diegem, zijn ze al weken druk in de weer met de voorbereidingen voor kerst. De bewoners knutselen er originele geschenkjes en wenskaarten in elkaar en verkopen deze voor het goede doel. De Klink telt 49 mentaal gehandicapten die op hun eigen ritme werken in de ateliers voor wol, hout of tuin, of zich bezighouden met routinewerkjes. De bewoners werken vooral

FOTO: RITA DANIELS

op bestelling en maken onder meer gelegenheidskaartjes, naamkapstokken, paneermeel, breiwerk en doopsuikerpresentjes. Ze krijgen voor hun prestaties een loon en kunnen vakantie nemen. In hun vrije

DILBEEK

Verre familie opsporen

De Dilbeekse afdeling van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF) opende in januari van dit jaar een documentatiecentrum in een klaslokaal van de muziekacademie van Groot-Bijgaarden. De amateurgenealoog die de diepste wortels van zijn stamboom wil opsporen, kan er snuisteren in de volledige verzameling van het tijdschrift 'Vlaamse Stammen' dat sinds de oprichting van de VVF in '65 verschijnt.

'Er bestond al een nationaal centrum van VVF in

Antwerpen en een gewestelijk documentatiecentrum in Oostende en Melle. Maar de leden van de Dilbeekse afdeling kwamen zelf met zoveel documenten en naslagwerken aandragen dat een eigen documentatiecentrum zich opdrong', vertelt André Janssens. 'We bezitten ondertussen alle klappers op de parochieregisters van Brussel-Halle-Vilvoorde, een handig instrument dat grondiger opzoekwerk in het rijksarchief kan voorbereiden en versnellen, want de klappers zijn een index en samenvatting die doop-, huwelijks- en overlijdensregisters vlot toegankelijk maken.' Verder vormen de duizend rouwbrieven, die VVF Dilbeek in haar bezit heeft, al een eerste aanzet om verre familieleden op te sporen. Pronkstuk van het documentatiecentrum is de Ariadnecomputer. Dit digitale hulpmiddel met vier miljoen gegevens moet

AVh

Wie dit jaar originele geschenkjes en wenskaarten wil kopen, kan zaterdag 20 december van 15 tot 19 uur een bezoekje brengen aan De Klink, Groenstraat 25, Diegem. De opbrengst gaat naar een ontwikkelingsproject in Chili, waar een voormalig personeelslid van De Klink aan meewerkt.

FOTO: RITA DANIELS

VILVOORDE

Ondernemende ondernemers

De Kamer voor Handel en Nijverheid van Halle-Vilvoorde verlaat volgend jaar Brucargo in Zaventem en verhuist naar het Hoogveld in Vilvoorde. De Kamer werd in '72 opgericht, net 25 jaar geleden dus, toen het bestuurlijk arrondissement Halle-Vilvoorde bij de eerste fase van de staats-hervorming werd losgekoppeld van Brussel. Het nieuwe Huis van de Ondernemer moet een efficiënt dienstencentrum worden voor de ondernemers en een ontmoetingsplaats om netwerkvorming te bevorderen. Het Huis dat tegen de herfst van volgend jaar klaar moet zijn, wordt opgetrokken in het Business & Media Park in Vilvoorde, vlak bij het VTM-gebouw en op een

boogscheut van de Brusselse ring. Het Hoogveld wordt dankzij zijn centrale ligging en vlotte bereikbaarheid trouwens stilaan 'the place to be' voor de Informatietechnologische en telecommunicatie-bedrijven in de buurt, want ook Unisource, een Zaventems telecombedrijf, verhuist in '99 naar Vilvoorde. Het is dus niet meer al

WS

ZELLIK

Vernieuwde ring miskleun

In een brief aan Vlaams minister van openbare werken Baldewijns, laat VLD-provincieraadslid Danny Smagghe weten dat

de werken aan de ring in Zellik dringend aan een evaluatie toe zijn. De wegwerkzaamheden zijn een maat voor niets, zegt Smagghe, want de files in Zellik zijn er alleen maar langer op geworden. Wie 's avonds via de ring in Zellik de E40 richting Aalst op wil, staat vaak tergend lang aan te schuiven van in Zaventem. Het vracht- en pendelverkeer wringt er zich op één rijstrook, met alle gevolgen van dien. Ook in de andere rijrichting staat er tijdens de ochtend- en de avondspits tegenwoordig een file van in Groot-Bijgaarden en niet meer van in Wemmel, zoals vroeger. Smagghe vindt de werken aan de ring dan ook een maat voor niets en vooral een gemiste kans. Volgens hem had men er beter aan gedaan om de verkeersknoop in Zellik eens grondig te ontwarren, en geen halve oplossingen in asfalt te gieten, zoals dat nu is gebeurd. Vooral de splitsing Bergen-Oostende noemt hij een totale miskleun.

WS

voorkomen dat de onderzoeker de draad kwijtgeraakt in de doolhof van familievertakkingen. De VVF-computer is ook een handig instrument bij het omzetten van oude maten en gewichten, oud schrift en Latijnse uitdrukkingen. Wie benieuwd is of er

blauw bloed door zijn aderen stroomt, kan elke tweede donderdag van de maand van 20 tot 22 uur achter het oud gemeentehuis van Groot-Bijgaarden grasduinen in zijn eigen voorgeschiedenis. Elke tweede woensdag van de maand organiseert VVF lezingen over genealogie. Wie strop

gemaakt in de zoektocht naar zijn voorouders kan dan met zijn blinde vlek in de stamboom terecht bij enkele genealogen.

WS

Inlichtingen bij
André Janssens,
tel. 02/ 466 44 05

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Brussels airport

Wie 'op' Zaventem op weg naar de uitgang de douane voorbij is, kan niet naast een uitbundig verlichte Vlaamse leeuwenvlag in een lichtbak kijken. Hier heerst niet langer de driekleur. Dat neemt niet weg dat Zaventem in het buitenland 'Brussels Airport' wordt genoemd. Net zoals men het blijft hebben over 'Brussels witloof' dat uit de rand komt, 'Belgische chocolade', 'Belgische kant' en 'Belgische bieren'... We zullen dat, zelfs ten koste van veel energie, niet kunnen vervlaamsen naar de internationale gemeenschap toe. Die heeft het nooit over 'de luchthaven van Zaventem', evenmin zoals wij het ook zelden of nooit hebben over 'de luchthaven van Schönefeld, wanneer we die van Berlijn bedoelen. Het gebied 'op' en rond Zaventem wordt duidelijk als internationaal aanzien. Een internationale luchthaven die naam waardig is bovendien ook een stukje buitenland, zelfs juridisch. Is het dan zo fout om onze luchthaven 'Brussel Internationaal' te noemen? Brussel is toch de Vlaamse hoofdstad! Of zijn we dat al vergeten?

FOTO: RITA DANIELS

In het artikel over huisvesting (Randkrant nr 9) werd abusievelijk gemeld dat Veronique Tordeur is verbonden aan het OCMW van Sint-Pieters-Leeuw. Mevrouw Tordeur is verbonden aan het OCMW van Sint-Genesius-Rode.

Minister Kelchtermans: 'Een oven maakt nooit gelukkig'

Eind november zette Vlaams minister van Leefmilieu Theo Kelchtermans het licht op groen voor de afvalverbrandingsoven in Drogenbos. In mei van dit jaar had de Bestendige Deputatie van Vlaams-Brabant de vergunning daarvoor verleend aan Vlabraver, een coöperatieve vennootschap - met daarin de provincie zelf, VLAR, OVAM en Watco - die voor de bouw en de exploitatie van de oven zal instaan. Tegen deze beslissing werden 1191 beroepschriften ingediend, maar die legt Kelchtermans nu naast zich neer.

'Een oven maakt nooit gelukkig, maar het is voorlopig de enige verantwoorde oplossing voor de verwerking van huishoudelijk afval. Ondanks de inspanningen op het vlak van afvalvoorkoming en recyclage, blijft elke Vlaming gemiddeld 450 kg afval per jaar produceren, zodat er voorlopig voldoende verbrandingscapaciteit nodig blijft.'

8 Kelchtermans onderzocht nog eerst de mogelijkheid om Vlaams-Brabants afval in de oven van Neder-over-Heembeek te verbranden. Het ging om zo'n 180.000 ton afval, maar zijn Brusselse collega Gosuin wilde slechts 130.000 ton Vlaams-Brabants huisvuil verwerken in de Brusselse oven. Te weinig vond Kelchtermans, en ook wat de kostprijs betreft kon Gosuin niet hetzelfde tarief voor het Brussels en het Vlaams afval garanderen. Na maanden onderhandelen verliet Kelchtermans de Brusselse piste, al blaast hij daarom niet meteen alle bruggen met zijn Brusselse collega op. Gosuin en Kelchtermans hebben intussen een gemengde begeleidingscommissie in het leven geroepen die de grensoverschrijdende effecten van het milieubeleid in beide gewesten zal opvolgen.

'De oven van Neder-over-Heembeek ligt in het Brussels Gewest, maar heeft ook nadelige gevolgen voor Vlaams-Brabant. De oven van Drogenbos komt op Vlaamse bodem, maar zal wellicht ook nadelige effecten hebben voor Brussel. In voetbaltermen betekent dat een 1-1 gelijkspel, maar zo redeneren wij niet. Brussel en Vlaams-Brabant zijn gedoemd om de milieuproblemen samen aan te pakken, want het milieu kent geen gewestgrenzen. Het beleid van beide

gewesten inzake afvalverwerking en waterzuivering moet dringend op mekaar worden afgestemd', aldus minister Kelchtermans.

Nieuwe oven

Omdat die 180.000 ton afval uit Vlaams-Brabant dus ergens naartoe moet, komt er een nieuwe oven in Drogenbos. Na maanden van actievoeren en ondanks 60.000 bezwaarschriften haalt Vlabraver - wat zoveel wil zeggen als Vlaams-Brabantse Afvalverwerking en Energierecuperatie - nu zijn slag thuis. De bouwvergunning is wel nog altijd niet afgeleverd, maar de milieuvergunning hebben ze nu toch al op zak. Al koppelt Kelchtermans er wel enkele bijkomende voorwaarden aan vast. Zo beperkt hij de verwerkingscapaciteit van 330.000 ton tot 200.000 ton per jaar, of veertig procent minder dan oorspronkelijk gepland. Verder legt de minister nog strengere normen op wat de stikstofuitstoot betreft. Om de verkeersoverlast die het transport van de Vlaams-Brabantse restfractie met zich mee zal brengen in te perken, moet de aan- en afvoer van het afval voor de helft via het kanaal gebeuren. Bijkomende voorwaarden die alles bij mekaar zo'n 300 miljoen extra zullen kosten. Maar dat bedrag zal Vlabraver ongetwijfeld wel op tafel willen leg-

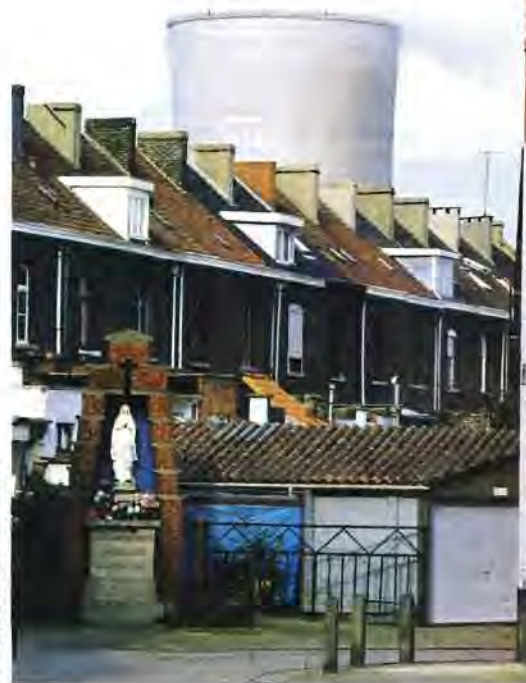

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAREN

gen bovenop de 1,6 miljard frank die de bouw van de oven zelf zal kosten. Het gaat hier om een investering met een gegarandeerd rendement; 200.000 ton afval verbranden per jaar brengt nu eenmaal veel geld in het laatje.

Juridisch staartje

Brussels minister van Leefmilieu Didier Gosuin en het actiecomité 'Zennevallei Ovenvrij' verklaarden intussen alle juridische middelen te zullen uitputten om de bouw van de oven in Drogenbos alsnog tegen te houden en gaan alvast in beroep bij de Raad van State. Argumenten om de milieuvergunning aan te vechten zijn onder andere het Milieu-Effecten-Rapport dat volgens hen vol tegenstrijdigheden staat. Verder speculeren ze op procedurefouten en belangenvermenging bij Vlabraver, dat rechter en partij speelde bij het toekennen van de milieuvergunning. Aantijgingen waar het hoogste administratief rechtscollege nu over zal moeten oordelen, met een eventueel nieuw openbaar onderzoek tot gevolg.

WS

'Samen sterk' is zwakke schakel in de strijd tegen vliegtuighinder

Vechten tegen een probleem waar iedereen mee geplaagd zit, levert doorgaans maar resultaat op als de belanghebbenden eensgezind de handen in elkaar slaan. Daarover lijken de actiegroepen die strijden tegen de vliegtuighinder rond Zaventem het in theorie wel eens te zijn, maar in de praktijk wordt niet zelden opgetreden in verspreide slagorde. Daardoor krijgt de buitenstaander de indruk dat het verenigingen als Sterrebeek 2000, BUTV en G8 er vooral om te doen is om afzonderlijk zoveel mogelijk in de kijker te lopen.

Eind november hield de Belgische Unie Tegen Vliegtuighinder (BUTV) - beter bekend onder de Franstalige afkorting UBCNA - een sleep-in op de luchthaven van Zaventem. Meer dan 300 BUTV-leden en sympathisanten rolden er symbolisch de slaapzak open om aan te tonen dat het luchthavengebouw zowat de enige plaats is zonder geluidshinder in de wijde omgeving van de luchthaven.

Andere accenten

De manifestatie van BUTV was voor de andere actievoerders een complete verrassing. 'In april beslisten de verschillende groepen die strijden tegen de vliegtuighinder, waaronder de Bond Beter Leefmilieu en ook de BUTV zelf, om begin december gezamenlijk actie te voeren op de luchthaven', zegt Marlies Smeets van de Zaventemse vereniging Sterrebeek 2000. 'Wij wisten niet dat de BUTV van plan was om voordien nog een sleep-in te organiseren in het luchthavengebouw. Er is daaromtrent geen overleg geweest en wij werden maar zo'n anderhalve week voor de actie uitgenodigd om ook mee te doen. Ze hebben ons buiten de organisatie van die sleep-in gehouden.' Eerst zag het er naar uit dat het gezamenlijk geplan-

de protest voor december op de luchthaven niet zou doorgaan, maar dat is uiteindelijk niet het geval geweest. Dat protest was vooral gericht op een verhoging van de kerosineprijs. De gezamenlijke actiegroepen verwachten dat een hogere brandstofprijs onvermijdelijk een weerslag zal hebben op de prijs van een vliegtuigticket. Hogere prijzen voor de tickets maakt vliegen voor menigeen minder aantrekkelijk en leidt dus automatisch tot een afname van de geluidshinder, zo rendeneert

'We moeten tot een zo eerlijk mogelijke verdeling komen boven wiens hoofd de toestellen vliegen'

men.

De BUTV is die filosofie niet ongenegen, maar legt toch graag andere accenten. Zij strijdt in eerste instantie voor een totaalverbod op vluchten tussen 22 en 7 uur, voor een vliegverbod van verouderde, luidruchtige en vervuilende toestellen en voor het opleggen van een maximaal aantal jaarlijkse vliegbewegingen.

'Iedere actie is welkom', beklemtoont Marlies Smeets, 'maar we vinden het jammer dat de krachten niet werden gebundeld en dat we voor de 'gezamenlijke' manifestatie moesten uitwijken naar een andere plaats.'

Opdoeken kan niet

Om paal en perk te stellen aan de geluidsoverlast en andere vliegtuighinder, staken ook acht gemeentebesturen uit de rand de koppen bij mekaar. Samen vormen zij de G8. Een van de oprichtende gemeenten van die G8 was Wemmel. Burgemeester Geurts kwam tijdens de sleep-in een kijkje nemen. 'Alleen als observator', preciseert hij. 'Ik ben van mening dat we met dergelijke acties niet veel

bereiken. Alleen door met alle betrokken partijen aan tafel te gaan zitten zullen we tot een oplossing komen.

De luchthaven opdoeken kan niet. We moeten tot een zo eerlijk mogelijke verdeling komen boven wiens hoofd de toestellen vliegen.'

BUTV verkreeg aanvankelijk van de rechter dat de vliegtuigen niet meer boven Sint-Pieters-, Sint-Lambrechts-Woluwe en Evere mochten vliegen. Dat arrest werd uiteindelijk van tafel geveegd. 'In eerste instantie bestond hieromtrent een misverstand bij de diverse groeperingen', vertelt BUTV-voorzitter Vandenhoute, tevens burgemeester van Sint-Pieters-Woluwe. 'Wij wilden niet dat onze eis tot gevolg zou hebben dat andere gemeenten daardoor meer overlast zouden ondervinden. Het probleem mag zeker niet gecommunautariseerd worden. Omdat iedere gemeente in de omgeving van Zaventem opgezadeld zit met lawaaihinder pleiten wij voor een gezamenlijke actie. De sleep-in hebben we nogal snel georganiseerd omdat de eindejaarsfeesten voor de deur stonden. Volgend jaar komt er mogelijk een nieuwe, grotere actie.'

An Van hamme

FOTO: RITA DANIELS

Zes jaar geleden is Karel Vinck, bariton, verwoed wandelaar, liefhebber van filosofische werken en momenteel voorzitter van het VEV (Vlaams Economisch Verbond) in Overijse beland. Omwille van zijn job, Vinck was toen gedelegeerd bestuurder bij Bekaert, moest hij in het Brusselse wonen. Maar dan wel in een Vlaamse gemeente vond hij. De keuze viel uiteindelijk op Overijse en op een zeer mooi, modern huis in de Sint-Hubertusdreef, vlakbij de bekende welriekende dreef, met zowel de luchthaven als het stadscentrum binnen handbereik.

FOTO: PATRICK DE SPICHAERE

Karel Vinck

'We beschikken over zoveel troeven dat ze ons niet kunnen tegenhouden'

Operatie doorbraak?

U hebt in Kongo gewoond, in Amerika, Italië, Duitsland en Engeland. Hoe kijkt u als wereldburger naar Vlaanderen?

KV Sommigen zullen allicht betwisten dat je daar als voorzitter van het VEV een objectief antwoord op kunt geven. Ik vind dat Vlaanderen een enorm dynamische regio is die over fantastische troeven beschikt, niet alleen qua ligging en infrastructuur, maar ook door zijn productiviteit en de werkkraft van de mensen.

Is dat voor u de aanleiding geweest om bij het begin van uw voorzitterschap van het VEV de 'Operatie Doorbraak' aan te kondigen? Laat ons er maar tegenaan gaan, met een charter voor Vlaanderen?

KV In Vlaanderen staan we voor een aantal uitdagingen, vooral qua timing. De grootste uitdaging is 2002, als de muntunie een feit is. Het zal dan niet

meer over franken gaan maar over euro's. Ik denk dat de mensen en de ondernemingen nog onvoldoende beseffen wat dat allemaal betekent. Eén ding is zeker: de concurrentie zal nog veel heviger zijn dat ze nu al is en ik stel me de vraag of ons concurrentieel potentieel in Vlaanderen voldoende weegt om de economische eenmaking aan te kunnen. Mijns inziens zijn er nog een aantal structureel zwakke punten die opgelost moeten worden. Als je die twee elementen (het structurele en de timing) combineert dan kom je automatisch bij de idee van een doorbraak. De doorbraak is de kortste weg om op een zo kort mogelijke tijd bij de koplopers gerekend te worden. Dat is een uitdaging voor Vlaanderen. Maar er zijn twee structurele problemen. Ten eerste is er de werkloosheid. Die moet en kan sterk verminderd worden als de regionale en de federale regering én de sociale partners de nodige beslissingen nemen. Om competitief te zijn, moeten we ons bovendien veel flexibeler kunnen opstellen, we moeten ons als onderneming, als sector, als regio en als land kunnen aanpassen. Dat wil zeggen dat de versterde socio-economische structuren doorbroken moeten worden.

Het andere structurele probleem waarvoor we staan, is het introduceren van een permanente vorming voor iedereen, die de werknemer in staat stelt zich flexibel op te stellen en altijd weer een job te vinden, of dat nu is bij het begin van zijn loopbaan of op latere leeftijd. Onderwijs en research zijn belangrijke elementen in de economische groei die ook de tewerkstelling ten goede zouden moeten komen.

Waalse tegenwind

Bij uw inaugurale reden als VEV-voorzitter in mei dit jaar kreeg u meteen tegenwind vanuit Wallonië. Was dat omdat u de 'Operatie Doorbraak' teveel op Vlaanderen entte?

KV De reactie van PS-voorzitter Busquin was niet nieuw. Hij beschouwt mij als iemand die een separatistische beweging voorstaat. Mijn boodschap is gewoon dat wij verantwoordelijk

Waarvan geniet u vooral in Overijse?

KV Het aangename aan Overijse vind ik dat het een buitengemeente is, die toch dicht bij de stad ligt. We wonen op de grens met Hoeilaart en mijn huis staat bij wijze van spreken midden in de velden; het is deze combinatie die ons deed smelten.

En u woont vlakbij de taalgrens?

KV Ja, we zitten aan het front (lachend).

Zegt u dat met een zekere strijdbaarheid?

KV Nee, niet echt, we moeten als Vlaming gewoon onszelf blijven en onze belangen verdedigen, that's it!

Heeft u dan nooit collega's van u Franstalig zien worden op het ogenblik dat ze een leidinggevende functie gingen bekleden?

KV Ik heb dat dikwijls meegemaakt, zeker in de jaren '60 toen ik aan mijn carrière begon. Het was toen bijna onmogelijk om in een directiefunctie te stappen als je niet Franstalig was. Wij waren 'les Flamands de service', maar dat is nu gelukkig verleden tijd. Jonge mensen kunnen tegenwoordig gewoon Nederlands spreken en aan de top geraken, wat niet wegneemt dat ze op een zeker niveau een tweede taal moeten kennen.

zijn voor het welzijn van de bevolking en de ondernemingen en daaruit moeten we de nodige conclusies trekken en de juiste beslissingen nemen. Dus heb ik gezegd dat wij het in Vlaanderen wel zien zitten op voorwaarde dat we over een aantal zaken een federaal akkoord bereiken. Als dat lukt, zoveel te beter, dan kunnen we verder in de federale structuur van België. Als zo'n federaal akkoord evenwel niet haalbaar is, dan moeten wij de bevoegdheid krijgen om op Vlaams vlak zelf het nodige te doen omdat ik vind dat wij als politici en ondernemers een verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de bevolking.

Hoe belangrijk is Vlaanderen in de Europese context?

KV Vlaanderen kan het Singapore van Europa zijn, rekening houdend

'Vlaanderen kan de katalysator worden van de economische activiteit in de Europese monetaire unie, waarom niet?'

met de ligging, met het feit dat Brussel het centrum van Europa is. Vlaanderen kan een zeer dynamische rol spelen en de katalysator worden van de economische activiteit in de Europese monetaire unie, waarom niet?

Schrikt u er niet voor terug om uw ideeën en inzichten aan de andere kant van de taalgrens te gaan verkondigen?

KV Ik ben al verschillende keren uitgenodigd om te spreken over de visie die wij hebben in Vlaanderen, over de aanpak van de socio-economische problematiek en over de timing die we voor ogen hebben om een aantal zaken op te lossen. In Wallonië is men er vooral voor bevreesd dat de Vlaamse aanpak ertoe zal leiden dat de voorziene staatsvorming in '99 in hun nadeel zal uitvallen en dat ze minder sterk uit de bus zullen komen dan in het kader van de huidige federale structuur.

Mijns inziens moeten we ons zeker

niet agressief opstellen. We hebben duidelijke troeven en beschikken over sterke punten waarmee we onze man kunnen staan. We moeten die zonder arrogantie uitspelen en er tegelijk voor zorgen dat we de structuur krijgen waarin die pluspunten optimaal renderen.

Zelfzeker

Buitenlanders die zich hier komen vestigen spreken doorgaans Frans. Ziet u daarin een gevaar voor de Vlaamse identiteit van de rand?

KV We moeten die mensen ervan overtuigen dat onze cultuur iets betekent, dat onze taal er staat en dat ze er alleen maar baat bij vinden, dat ze zich integreren in de cultuur waarin ze leven. We hebben genoeg te bieden om de belangstelling van buitenlanders voor onze cultuur te wekken en hen ertoe aan te zetten onze taal te leren. Ik vraag me trouwens af of het Frans wel zo'n belangrijke taal zal blijven. Het Engels wint nog steeds aan belang en ook het Duits wordt steeds vaker gebruikt omwille van de toemerkende relaties met de landen van het voormalige Oostblok. Er is natuurlijk nog een kapitaalcrachtige en invloedrijke Franstalige groep, maar die is lang niet meer zo omvangrijk als in het verleden. Daarnaast is er echter een steeds groter wordende groep Nederlandstaligen die fier zijn op hun taal en daar ook rond voor uit komen. Denk maar aan het prestigieuze ontmoetingscentrum de Warande, dat is toch een mooi voorbeeld van het succes waarmee de Vlamin-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

gen het onneembaar geachte bastion van het Brussels establishment zijn binnengedrongen.

Moeten er nog zulke initiatieven worden genomen, of vindt u het prima lopen zo?

KV Ik lig daar eerlijk gezegd niet van wakker. Ik ondervind trouwens niet het minste probleem als ik me profileer als Vlaming en uitkom voor mijn Vlaamse identiteit. Die wordt gewoon gerespecteerd. In sommige middens weliswaar niet voor de volle 100%, maar die middens heb ik niet nodig. Dat is natuurlijk een stuk gemakkelijker dan voorheen in de jaren '60. Ik denk dat we zelfzeker, zonder arrogant te zijn, moeten verder gaan op de manier zoals we bezig zijn. We beschikken over zoveel troeven dat ze ons gewoon niet kunnen tegenhouden!

Kris Verhaegen

Karel Vinck: the greatest challenge is 2002

Karel Vinck, general manager and chairman of the Flemish Economic Alliance, had already lived in the Congo, America, Italy, Germany and England before professional reasons finally brought him to Overijse. 'The pleasant thing about the community of Overijse is that it lies on the outskirts, yet is still very close to the

city. More generally, I have discovered that Flanders is a very dynamic region offering fantastic advantages, not only with respect to its geographical position and infrastructure, but also thanks to the culture, productivity and working ability of its people.' Nevertheless, we are facing a number of challenges, and according to Vinck the biggest one is the year 2002, when European monetary union will become a reality. 'I think that many people and even companies still haven't grasped what this means', he says. 'One thing is certain: competition will grow even more intense than it already is.' The chairman of the Flemish Economic Alliance believes that Flanders still needs to resolve a number of structural weaknesses in order to be able to successfully handle this economic unification.

Vlaams-Brabant aan de top

De Belgische brandwondencentra hebben een uitstekende reputatie op wereldvlak. Dat bleek onlangs nog op een internationaal congres in Leuven. Twee van die centra, één in het UZ Gasthuisberg in Leuven en één in het Militair Hospitaal in Neder-over-Heembeek, liggen in Vlaams-Brabant.

Met 'rampen' als de brand in de Innovation kwam in de jaren zeventig de 'rampengeneeskunde' in de belangstelling, een geneeskundige specialiteit die gelijkenissen vertoont met de militaire geneeskunde. Net als in een oorlog, zijn er bij een ramp of catastrofe veel slachtoffers in een korte tijdsspanne. In beide gevallen moet er ook snel beslist worden welke slachtoffers het meest dringend behoefte hebben aan behandeling. In de Falkland oorlog bijvoorbeeld, moest 15% van de slachtoffers verzorgd worden voor brandwonden.

Nieuwe bestemming

De inkrimping van het leger en de afschaffing van de dienstplicht maakte een heroriëntatie van het Militair

Ziekenhuis Koningin Astrid noodzakelijk. Naast de verzorging van militairen en hun familie, werden de activiteiten toegespitst op brandwondenverzorging met de oprichting van een brandwondencentrum in 1985.

Vandaag zijn er in Neder-over-Heembeek 32 bedden beschikbaar voor de opvang van zware brandwondenpatiënten. Indien nodig worden slachtoffers overgebracht naar andere centra in België of in buurlanden. Er worden jaarlijks 600 à 700 patiënten behandeld en daar komen nog ongeveer 6.000 consultaties bij.

Het Koningin Astrid ziekenhuis is nog altijd een militair ziekenhuis, maar daar merkt de patiënt op de afdeling weinig van. Na het wegvallen van de dienstplicht kwam er overigens meer en meer burgerpersoneel, vooral in de verpleegkunde. De artsen zijn overwegend militairen, maar door hun buitenlandse opdrachten zijn er vaak problemen van onderbezetting vooral bij de chirurgen en de anesthesisten. Mede daarom zal het ziekenhuis in zijn huidige vorm over een drietal jaar niet meer bestaan. Er zijn dan ook volop plannen voor een nieuwe structuur.

Huid kweken

Sinds het einde van de jaren tachtig ging de behandeling van brandwonden er sterk op vooruit. Zo werd in Neder-over-Heembeek gestart met het kweken van 'levende huid'. Daartoe neemt men bij de patiënt een stukje intacte huid weg, die drie à vier weken later zo'n 800 tot 1000 keer groter is. Op die manier kan men grotere oppervlakten aangetaste huid vervangen.

Een stukje intacte huid wordt op enkele weken tijd zo'n 800 à 1000 keer groter

Daarnaast is er ook de huidbank waarin donorhuid in vloeibare stikstof, op heel lage temperatuur dus, wordt bewaard. Die huid wordt vooral gebruikt als een soort 'biologisch' verband.

Over enkele jaren hoopt men overigens te kunnen werken met gevriesdroogde cellen en de groeifactoren in de huid te identificeren. Die zouden dan in zalven verwerkt kunnen worden en dat biedt heel wat perspectieven voor de behandeling.

Eerst water

'Eerst water, de rest komt later' is nog altijd de regel bij brandwonden. In afwachting van medische hulp start men zelf de behandeling door de brandwonde zo snel mogelijk af te koelen. Dat kan door de wonde of het verbrande lichaamsdeel onder koud stromend water te houden (kraan of stortbad).

De behandeling van brandwondenpatiënten is een werk van lange adem omdat ze niet stopt na de chirurgische ingreep. Van meet af aan worden ook een aantal paramedici ingeschakeld: kinesitherapeuten voor een intensieve behandeling, psychologen en sociaal assistenten om de nodige steun te geven aan patiënten én aan familieleden die vaak te kampen hebben met schuldgevoelens.

Jo Verhenneman

FOTO: STEVE LOWRIE

Alles wat er in de hoofdstad te beleven valt

Vijf jaar geleden bundelden enkele grote bedrijven en culturele instellingen hun krachten om de uitstraling van onze hoofdstad te bevorderen. Met de door hen opgerichte Stichting voor de Kunsten te Brussel wilden ze het bouwkundig erfgoed, de musea, de schouwburgen en de vele artistieke initiatieven beter bekend te maken bij het grote publiek.

Dat resulteerde in 1993 in de uitgave van een zo volledig mogelijke tijdsloze gids waarin het overvloedige culturele aanbod overzichtelijk werd gerangschikt. Het boekje bevatte praktische steekkaart-informatie over de bestaande instellingen.

Watertanden

Onlangs verscheen een nieuwe editie van de gids die ook is toegespitst op het huidige culturele seizoen. De vroegere gegevens werden herwerkt, geactualiseerd en aangevuld met een activiteitenkalender.

Deze keer beperkten de samenstellers zich niet tot droge teksten en adreslijsten. Bondige commentaren en representatieve foto's doen de lezer watertanden. Op een stadsplan en een agglomeratiekaart worden de gebouwen aangestipt.

Toch blijven de auteurs bescheiden. In zijn voorwoord geeft journalist Jacques Franck toe dat Brussel niet echt een internationale kunstmetropool kan worden genoemd. Wel fungeert de stad als een belangrijke ontmoetingsplaats, waar artistieke creaties met een grote snelheid circule-

ren. Daar zou echter in het jaar 2000 verandering in kunnen komen. Tenminste als de werkgroepen, die het programma van Brussel Culturele Hoofdstad van Europa voorbereiden, in hun opzet slagen.

Onbekende oorden

Bij het podiumaanbod valt nu al de internationalisering van het repertoire op. De scheiding tussen de taalgemeenschappen is, zeker in deze sector, al lang achterhaald. Het nog steeds vooruitstrevende Theater 140 tracht culturele hindernissen te overwinnen door vanaf dit seizoen steeds meer mime en bewegingstheater te programmeren. De Brigittienekapel en Balsamine ruimen opvallend veel plaats in voor hedendaagse dans. Langs Vlaamse kant profileert ook de Beursschouwburg zich als een meertalig cultuurhuis, dat naast het cultuuraanbod zijn bijdrage levert voor de sanering van de buurt. Wie in de gids grasduint, ontdekt ongetwijfeld enkele onbekende maar daarom niet minder aantrekkelijke oorden. Zo weet bijna niemand dat een stel Brusselse circusacrobaten in de voormalige ijskelders van Sint-Gillis een verborgen theaterstad bouwden. Even avontuurlijk blijken de krochten van het Magic Land Theatre vlakbij het Noordstation. Daar worden geregeld griezelvoorstellingen in pure 'gotische' stijl georganiseerd. Wie de gids consulteert, zal nooit meer kunnen beweren dat er in Brussel niets te beleven valt. Het is echter

aangeraden om de agendagegevens vooraf te controleren. Op Internet (<http://www.art-events.be>) worden eventuele wijzigingen vermeld. Culturele stadsraven kunnen dankzij deze gids vele graantjes meepikken die ze anders waarschijnlijk niet eens hadden opgemerkt!

Ludo Dosogne

Culturele gids van Brussel. Seizoen 97-98. Uitgegeven door La Renaissance du Livre en Stichting voor Kunsten te Brussel, Louizalaan 500. Tel.02/644 20 61.

Omdat het seizoen al een tijdje bezig is, wordt de gids aan de lezers van RandKrant aangeboden voor slechts 300 fr. per exemplaar, tegen normaal 495 frank. In de gids zitten bovendien drie voordeelbonnen 'twee tickets voor de prijs van één'. Bestellen kan met onderstaande bon.

onderstaande bestelstrook terug sturen / faxen naar

**Stichting voor de Kunsten te Brussel
Louizalaan 500
1050 Brussel - Fax: 02/644 33 97**

VOORNAAM/NAAM

STRAAT

NR

POSTCODE

PLAATS

TEL

BESTELT

.....X Nederlandstalige versie - .....X Franstalige versie

Totaal bedrag te betalen=.....BEF

- cash
- per ingesloten, gekruiste cheque
- per overschrijving op reknr. 786-5756729-54

Entdecken Sie Brüssel mit dem Kulturführer

Mit der Stiftung für Künste in Brüssel bündelten mehrere Unternehmen und Kultureinrichtungen ihre Bemühungen, um Brüssels Ruf zu fördern und das architektonische Erbe der Stadt, die Museen, die Theater und die vielen Künstlerinitiativen auch der Breiten Öffentlichkeit bekannt und zugänglich zu machen. Die Bemühungen aller Beteiligten resultierten im Kulturführer, der eine praktische Übersicht über das kulturelle Angebot der Stadt gibt. Erst vor kurzem erschien die neue Ausgabe, die sich der aktuellen Kulturszene widmet. Frühere Angaben und Daten wurden überarbeitet und aktualisiert und mit einem Aktivitätenkalender, Kurzkomentaren und aufschlussreichen Fotos ergänzt. Wer sich mit Hilfe dieses Kulturführers orientiert, wird nie behaupten, dass in der Hauptstadt nichts los sei. Alle Leser der RandKrant können den Kulturführer darüber hinaus für 300 Fr (statt 495 Fr) bestellen. Dazu verwenden Sie bitte das Bestelformular nebenan.

LUISTERLIED

Vermandere en kerstmis

Diepzinnig mediteert Willem Vermandere als een mysticus over de eeuwigheid. Sinds hij zijn kleinkind Runeke verloor, maakt hij geen onderscheid meer tussen Kerstmis en Allerzieren. Het leven is een dierbaar tijdelijk geschenk, de dood niet meer dan een dramatisch overgangsmoment. Tijdens de donkerste dagen van het jaar onderwerpt de chansonnier zichzelf aan een grondig gewetensonderzoek. Kan hij wel voldoen de berusten in zijn lot? Of gaat hij over de 'schreve' als een onbezonnen driftkikker? In hartverwarmend West-Vlaams zingt hij over zachtmoedige mensen die hem voorgingen. Hij zinspeelt zowel op bijbelse voorbeelden als op verlichte streekgenoten. Maar hij mijmert eveneens over de miserie van schooiers en drinkebroers. Ver-

mandere is een toegewijd zoeker, die ook de kleine dingen niet veronachtzaamt. Hij doorschouwt de liefde en streeft naar een innerlijke wedergeboorte. De kale winterlandschappen ontmoedigen hem niet. De besneeuwde velden en bomen nemen slechts

een afwach-

tende houding aan. Door de commercialisering is de eindejaarsromantiek echter uitgehold. Nadat de liedjeszanger ter gelegenheid van Pasen met de Kuyken-familie in de Ancienne Belgique op een indringende wijze 'De zeven laatste woorden van

Christus' van muzikaal commentaar voorzag, is hij er nu opnieuw te gast met een Kerstprogramma.

'In de donkerste dagen',
Willem Vermandere & groep: Ancienne Belgique: 26 en 28 december om 15u. 27 december om 20u30.
Res.: 02/548 24 24.

BEELDHOUWKUNST

Kwetsbaar verlangen

Julie Major behoort tot de nieuwe generatie Londense beeldhouwsters die hun vrouwelijke belevingswereld vertalen in organische vormen. Toch beperkt zij zich niet tot het weergeven van de typische welvingen van

Julie Major, 1997, 'Claw me e I'll claw thee'

het lichaam. Met vilt, was, rubber, brons, maar vooral aluminium vestigt zij de aandacht op de fysieke tegenstellingen en veranderingen. Zachte delen contrasteren met harde. Vlees en been blijken bij elkaar te horen. Ook rechte en golvende lijnen wisselen elkaar af. De kunstenaar bedenkt persoonlijke mythes. Haar sculpturen verwijzen soms naar de geheime oorsprong van het leven. De grillige beelden kunnen het erotisch verlangen en de kwetsbaarheid van de flora en de fauna, waarop zij geïnspireerd zijn, niet verhullen. De artistieke creaties drukken tederheid en agressie uit. Opmerkelijk zijn de scheuren en zwellingen die verwijzen naar zwangerschap en geslachtsorganen.

Ellipse Exhibitions, Hallesesteenweg, 158, 1640 Sint-Genesius-Rode. Van 15 januari tot 1 maart.

POEZIE

Jessie's keuze

Jessie De Caluwe stelde in samenwerking met Stef Cafmeyer haar persoonlijke poëtische bloemlezing samen. Haar stem zorgt ervoor dat bekende gedichten onverwachte accenten krijgen. De verzen van de Rotterdamse stads-criticus Jules Deelder klinken plots doordachter. De experimentele vingeroefeningen van Lucebert lijken

gestructureerder. De beschouwingen van Remco Campert worden schrijnender en met een intimistische hommage staat ze stil bij de plotse dood van Herman de Coninck. Als ze Gerard Reve uitgebreid citeert wordt de rauwe klank van de Nederlandse auteur milder. 'Weet ik veel hoe poëzie eruit moet zien!', schertst ze in navolging van Tom Lanoye. Geert Simoen en Philippe de Chaffoy begeleiden met viool en slagwerk deze literaire mozaïek. Tussen de surrealistische oprispingen van Jacques Prévert en de vindingrijke levensfilosofietjes van Paul Snoek, leest Jessie tenslotte ook voor uit eigen proza.

Op 16 januari om 20u30 in CC Papeblok, Tervuren. Tel.02/768 03 00.

MUZIEKTHEATER

Rumoerige conflicten

Toen Mobutu als kersverse president door zijn naaste medewerkers werd aangespoord om in de microfoon te spreken, beperkte hij zich tot de gevleugelde woorden: 'Bonjour, Micro!'. Dat verklaart meteen de titel van het muziektheaterstuk van het multiculturele gezelschap Salibonani. De naam is ontleend aan het Afrikaans: Salibonani betekent in Johannesburg en omstreken 'Ik groet u'. Zonder al teveel podiumdialogen wordt in 'Bonjour, Micro' gesold met de verwoording die voortvloeit uit het recht-

lijinig denken. De personages proberen een voorstelling te realiseren, maar hun gemeenschappelijke ambitie strandt op een uit de hand gelopen egocentrisme. Theater in de tweede graad dus. De onderlinge conflicten worden haast uitsluitend muzikaal verwoord. Een gigantische microfoon domineert het toneelbeeld. De conflicten komen tot uiting tijdens de jamsessies met West-Afrikaanse troms, conga's en Oosterse gongs. Voor de repetities van start gingen was er nog geen scenario. Maar tijdens de bijeenkomsten kwam elke instrumentenmanipulator voor de dag met muzikale grillen. André Lefèvre leidt dit theaterstuk in goede banen.

'Bonjour, micro!': Overijse, CC Den Blank: 21 en 22/1 (try out), 23/1 (première). Daarna tournee.

CONCERT

Cantates en dansmuziek

Klassieke en populaire kerstmuziek wordt uitgevoerd door instrumentalist en zangers, die voor het merendeel afkomstig zijn uit de druivenstreek. Het vocaal ensemble Cantuva en het Sint-Martinusconsort, geleid door Marc Verboomen, brengen de opgewekte Missa Brevis van Mozart, de bloedmooie kerstcantate van Pre-

torius 'Puer Natus in Bethlehem', 'Stille Nacht', 'Joy to the World' en 'Pueri Concinite', naast sfeervol werk van Henry Purcell. Solisten zijn de sopraan Sylvie Stenuit, mezzosopraan Christine Lamy, tenor Bart de Kegel en bas Paul Mertens. Ook het klavierduo Michel Sweetlove en Cécile

Bublout verleent zijn medewerking. Voor het Nieuwjaarsconcert is de Vlaamse volksmuziekgroep Jan Smed uitgenodigd. Violist en doedelzakspeler Ivo Lemahieu selecteerde 18de en 19de-eeuwse dansmuziek uit midden-Brabant en de Antwerpse Kempen.

Gemeenschapscentrum De Lijsterbes, Kraainem. Kerstconcert op 20/12. Nieuwjaarsconcert: 10/1. Tel: 02/721 28 06.

DANS

Levensdrift

Het zijn geen bodybuilders maar evenmin brave doetjes, de dansers van

Les Ballets C de la B. Ze geven toe dat ze gemeten van het spierenwerk van Jean-Claude Van Damme en Arnold Schwarzenegger. De stoere knapen proberen de opmerkelijke poses van hun filmidolen te imiteren. Bijna dagelijks oefenen ze voor de spiegel. Na de fitnesstraining meten ze hun biceps en hun dijen. Choreograaf Koen Augustijnen neemt de plaats in van de oprichter van de groep, Alain Platel. 'To Crush Time' is zijn vuurproef. Of ook weer niet, want hij is al sinds '91 bij het gezelschap betrokken en hij regisseerde eerder 'Kermis in de hel' bij het RO-theater. Augustijnen focust op de details. Hij toont een verminkt gebit of een uitpuilende rib. Een neus wordt uitgerekt tot aan het oor. Samen vormen de dansers een kubistische constructie. Ze ontpoppen zich als gespleten persoonlijkheden met onverenigbare tegenstellingen. Levensdrift stuwt hen voort. Uitdagend bekijken ze de toe-

schouwers: 'Hou ons maar tegen, als jullie durven!' Dansen vinden ze alleszins spannender dan drank of speed. Eli Van de Vondel hanteert de gitaar als een ratelende mitraillette. Bach wordt agressief als hij moet optornen tegen het radiogeweld!

'To Crush Time', CC Strombeek-Bever: 10/1 om 20u15. Tel: 02/263 03 43.

CABARET

Urbanus weer live

Urbanus liet de Vlaamse schouwburgen de voorbije 12 jaar links liggen. Maar de Pajotse cabaretier was ondertussen niet weg te slaan uit de televisiestudio's. Zijn grimassenfilms scoorden of flopten. En zijn stripfiguurtje evolueerde tot een mascotte. Toch wil hij terug op de planken. 'Ik wil de humor live brengen. Op mijn grappen zit voorlopig nog geen sleet', licht hij toe. Kritiek op de actualiteit laat hij aan zijn collega's over. Ook met zijn sociaal engagement koketteert hij niet. Al ergert hij zich natuurlijk nog altijd aan 'madammen met een bontjas'.

Urbanus 'Hiep Hiep Rahoe', Westrand-Dilbeek, 8,9 en 10/1. Tel: 02/466 20 30.

MUSEUM

Gewijzigde openingsuren

Sinds 1 december zijn de openingsuren van het Felix De Boeckmuseum in Drogenbos gewijzigd. Vanaf deze maand is het museum open op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur (doorlopend) en op zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur. Verder is het museum gesloten van 25 december tot en met 2 januari en van 15 juli tot en met 15 augustus.

Felix De Boeckmuseum, Kuikenstraat 6, 1620 Drogenbos, tel. 02/377 57 22, fax: 02/377 29 15.

Ludo Dosogne

Met het getuit van het Antwerpse mega-circus nog in de oren, zou een mens geneigd zijn om te denken dat er elders in het land wellicht geen boeken meer worden verkocht. Om te zien wat de rand zoal te bieden heeft, gingen we op zoek naar een uitgave van 'Mariken Van Nieumeghen', het middeleeuwse abelspel over de maagd die op straat belandt en met de duivel, in casu de éénoog Moeren, zeven jaar op stap gaat... tot ze door de Madonna wordt gered van de ondergang. Een perfide toetssteen overigens om boekhandelaars zonder vakkennis erin te laten tuinen: wie naar de auteur van dit anoniem werkje vraagt, is meteen gebuisd. We hebben Mariken weliswaar gevonden, maar toch wordt de betere boekhandel een schaars goed.

16

Het betere boek ligt niet om de hoek

Een goeie streekboekhandel zou een beetje als een alternatief contact- en cultuurcentrum kunnen functioneren: een ontmoetingsplaats waar kuieren en babbelen minstens zo belangrijk is als kopen, en waar ook al eens een voordracht- of debatavond kan doorgaan, eventueel in samenwerking met lokale radio of TV. Zie het succes van de Fnac-keten. Video en CD behoren tot het normale aanbod van zo'n mediashop, en voor ons part mag er zelfs een praatkroeg of cybercafé aan hangen. Meertaligheid zou hier een pluspunt in plaats van een handicap kunnen zijn: Hugo Claus stelt de Duitse vertaling voor van 'Het Verdriet van België', ik zeg maar wat. Kassa verzekerd. Welke blitse cultuurfreak steekt de handen uit de mouwen in een hoogontwikkelde regio die toch uitpuilt van een koopkrachtig én lees-

hongerig publiek? Want een paar uitzonderingen niet te na gesproken -zie verder- lijkt de Vlaamse rand wel de 'woestine' waar de vos Reinaert in belandt, aan het einde van zijn Latijn en van het verhaal. In de regio Hoeilaart-Overijse bijvoorbeeld bevindt zich niet één boekhandel, die naam waardig. CD's zijn er al evenmin te vinden, tenzij de laatste

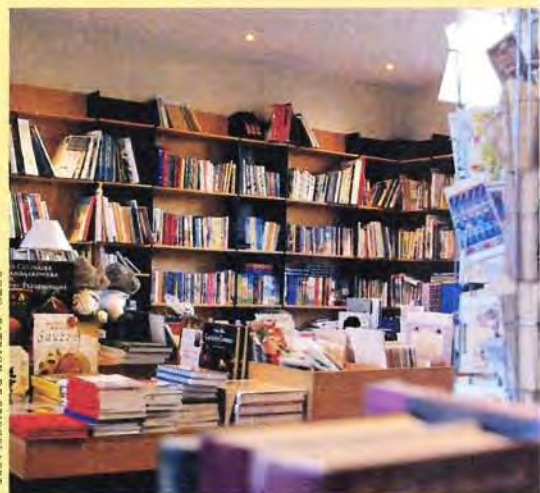

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

van Helmut Lotti, maar die vind je in elk tankstation. De zuidkant (Sint-Genesius-Rode, Halle) is er al even erg aan toe.

Press-centers

Des te sneller rukken de internationale press-centers op: gemoderniseerde krantenwinkels met een copierapparaat en een razendsnel wisselmuntjonglerend echtpaar dat naast het Brabants dialect minstens vijf woorden Frans, Engels en Duits spreekt. In de etalage: een wijnatlas en het ultieme verhaal over Lady Di. De 'Paper-Ranch' (!) in Wezembeek-Oppeem kan daarvan als voorbeeld gelden: een snel naar het stadium van nachtwinkel evoluerende Euro-superette waar tussen het assortiment sigaretten, kauwgom, whisky, verjaardagskaarten en maandverband zowaar ook een rek

met wegenkaarten en tijdschriften in het gamma tussen pakweg Playboy en Libelle te bespeuren valt. Best sfeervol, maar geen oord waar ik mij in Danteske bevlogenheid

Vijf eeuwen Beersel

De natuur in de Zennevallei is zo mooi dat ze nogal wat kunstenaars tot topprestaties heeft geïnspireerd. Over de streek - en over Beersel in het bijzonder - is door de eeuwen veel geschreven. Beerselaar en publicist Jan Brassiné en echtgenote Ida Smulders bundelden in het boek 'Beersel. Onze vijf deelgemeenten beschreven en bezongen' een groot aantal teksten en liederen over de vijf Beerselse deelgemeenten, van de Bourgondische kroniekschrijver Jean Molinet (rond 1500) tot professor Fernand van Hemelryck, de huidige voorzitter van het Davidsfonds. Het is een mooi geïllustreerd werk geworden, met veel oude foto's en tekeningen. Niet alleen voer dus voor liefhebbers van geschiedenisboeken. Wat klinkende namen als Victor Hugo, Hendrik Conscience en Charles de Coster in Vlaams-Brabant uitvoerden en wat ze over de streek hebben geschreven, interesseert echt wel iedereen. Het boek is bovendien ook interessant voor niet-Beerselaars. De selectie van nationaal bekende figuren, die vaak ook elders in Vlaanderen actief waren, de uitgebreide historische situering in de Belgische geschiedenis, de aangrijpende verhalen en anekdotes overstijgen ruim de gemeentegrenzen.

MT

Voor meer informatie: Kiwanis: Hubert van Rossum, Rollebaan 51, 1640 Sint-Genesius-Rode, 02/380 44 61, 184 pag., prijs: 650 fr.

finale moment dat de klink wordt gelicht. Maar je wordt beloond: dit is geen handelszaak, hier hangt de geest van levende en dode auteurs, romanfiguren, filosofen, klaar om opnieuw geboren te worden in de persoon die zich na lang verwijlen naar de kassa begeeft. En wie kent niet de legendarische 'Plukvogel' te Brussel?

Weinigen weten dat oprichter-zaakvoerder Pol Steyaert de naam ontleende aan die van een Brusselse volksdichter uit de jaren '50, en dat binnenkort alleen nog het Huis in Vil-

voorde overblijft: gevlucht voor de verkrotting en de ontvolking van Brussel Stad. Ook hij hoort tot de zeldzame soort van bibliofielen die van hun hobby hun beroep hebben gemaakt, en die op aanvraag blindelings een exemplaar van de brievenroman 'Gevaarlijk spel met de liefde' van Choderlos de Laclos onder het stof tevoorschijn haalt.

Op enkele uitzonderingen na lijkt de rand qua boekhandels wel op de 'woestine'

In de **abdij van Grimbergen** tenslotte wacht de bierproevers een verrassing, want vlak naast de degustatiekelder bevindt zich een uitgebreide boekhandel met een grote keur van wereldse en spirituele literatuur.

Een pluim

De ultieme hallucinatie voltrekt zich tijdens onze kleine Odysee echter even voor de noen, wanneer we de 'Standaard-boekhandel' in datzelfde Grimbergen aandoen. Deze keten, die doorgaans slechts in de grotere Vlaamse centra plus Brussel is vertegenwoordigd, verdient toch wel een pluim met vestigingen in Asse, Dilbeek, Halle, Grimbergen, Tervuren

Alle 'echte' boekhandels in de rand zijn Nederlandstalig met een dito assortiment. Hier er daar wel wat Franse belletrise, maar daarvoor trekt men sowieso naar de hoofdstad. Wel is er grote belangstelling van allochtonen voor woordenboeken, leerboeken en taalcursussen Nederlands. Vooral in Tervuren, waar de gemeente een drukbezochte cursus Nederlands-voor-anderstaligen heeft georganiseerd, profiteren de twee

Overwegend Nederlands

boekhandels Standaard en Malpertuus van die trend. In dezelfde lijn ligt

de grote vraag naar jeugdliteratuur, van kinderen van Franstalige ouders die naar Vlaamse scholen gaan.

Philippe Naessens van De Standaard-Tervuren merkt nog op dat de Nederlanders, die daar in groten getale neerstreken, een veel grotere leeshonger hebben en vooral hun eigen auteurs (Tim Crabbé, Hella Haasse, Adriaan van Dis. . .) prefereren, boven een Tom Lanoye of Herman Brusselmans.

In de Plukvogel-Vilvoorde is het aantal migrantenjongeren dan weer veel hoger, maar ook hier fungeert de boekhandel als draaischijf en leverancier van didactisch materiaal om Nederlands te leren, al dan niet in combinatie met georganiseerd taalonderwijs.

Tenslotte, nog bescheiden aanwezig maar enorm in de lift: de CD-rom-markt, waarvan sommigen beweren dat het boek erdoor zal verdwijnen. Commentaar van Kathy in Malpertuus: 'Dan verdwijn ik mee. . .'

en... Vilvoorde. Onwillekeurig schiet ons het beeld van de magische kloosterketting rond de hoofdstad door de geest...

Uitbaatster Ellen Van Moer begint heel energiek een boom over omzet en statistiek, maar zweeft via de cijfers naar de getallenmystiek en belandt bij de Kaballa, Wittgenstein en Jung. Natuurlijk ligt steeds het Mc-Donalds-syndroom op de loer, van de keten met uniform assortiment, probeer ik nog stoer, maar de charmante gerante laat zich daardoor niet uit het veld slaan en weidt verder uit over verleden, heden en toekomst van de literatuur. En tot mijn opperste verbazing laat ze me tussen Umberto Eco, Destoop en Camus door, haar eigen unieke editie van Mariken Van Nieuweghen zien. Niet te koop, wat dacht u.

Johan Sanctorum

Witte raven

Gelukkig bestaan ze nog, de witte raven, de echte ouderwetse gekken die een boekenwinkel beginnen om zelf heel de dag te kunnen lezen, of op z'n minst als een papierluis eindeloos tussen de rekken te kunnen schuifelen.

Ze zijn spaarzaam met openingsuren en quasi-onvindbaar. Moderne marketing-principes zijn binnen van geen tel: het aanbod weerspiegelt uitsluitend de voorkeur van de erudiete gastheer, wiens vertrouwen men moet winnen als van een schichtig dier met jongen. Wie zijn heiligdom binnenstormt als ware het een Paper-Ranch, wordt met verstoorde blikken tot de orde gemaand. De uitbater zal u overigens geen boek verkopen voor hij helemaal zeker is dat het zich in goede handen bevindt. Zo'n intieme openbare privé-bibliotheek is boekhandel 'Malpertuus' in Tervuren, - de naam, de burcht van de vos, kon niet beter gekozen zijn. Dagenlang sluipen rond het pand gaat vooraf aan het

Boekhandels in de rand - een selectie

* Overzichtelijk en degelijk: Standaard-boekhandel (Asse, Dilbeek, Halle, Tervuren, Vilvoorde)

** Voor liefhebbers en fijnproevers: Malpertuus (Tervuren), De Plukvogel (Vilvoorde), De Abdijboekhandel in Grimbergen

*** Topklasse inzake assortiment en service: de Standaard-boekhandel in Grimbergen

Natuurlijk mag het gezond verstand van Louis Tobback school maken in de Belgische politiek en moet het Europese karakter van Brussel beter laat dan nooit geofficialiseerd worden, van Broekselle tot Eurocity. Het zou nog maar eens een unieke kans zijn om de gang van zaken in Brussel te vereenvoudigen en te moderniseren. Nu is die al te Belgisch gecompliceerd en dorps ouderwets. Ik vertik het dan ook de federale en de gewestelijke bevoegdheden en die van de 19 uit elkaar te houden en wil niet weten waarom in het ene geval 'minister-president' Charles Picqué aan het woord komt en in het andere geval burgemeester Xavier de Donnée.

Dat een kwibus als Guy Cudell niet in het bestuur van Eurocity kan passen, zal de lokale situatie in zijn baronie Sint-Joost-ten-Node verarmen en de couleur locale van Brussel laten verbleken, maar dat moet dan maar, in dienst van de mondiale lotsbestemming van onze hoofdstad. Adieu cher monsieur Cudell! Louis Tobback mag dan doorgaan voor de welbespraakste, geestigste en snedigste politicus van het land, hij zou nog altijd van u kunnen leren, vooral van uw meesterlijke monoloog toen uw Kruidtuin van onveiligheid werd beticht en u dat grootstedelijke park verdedigde door te stellen dat er de voorgaande dagen 'seulement une personne en état de cadavre' werd aangetroffen. Wel jammer dat u het in het Nederlands niet zo goed kunt zeggen als Tobback dat in het Frans kan.

Natuurlijk mag het gezond flamingantisme van Vic Anciaux school maken in de Brusselse politiek en moet het ook Vlaamse karakter van Brussel beter ooit dan nooit definitief beschermd worden, van Broekselle tot Cultureel Erfgoed. Het zou nog maar eens een unieke kans zijn om komaf te maken met de communautaire

HONDERD PROCENT BRUSSELS

De Leuvense politicus Louis Tobback oppert dat de Belgische hoofdstad officieel Europees mag worden. De Brusselse politicus Vic Anciaux pleit ervoor dat ze officieel Vlaams blijft. Ik, die tussen Leuven en Brussel woon, vind het vervelend dat er nog altijd aan het officiële statuut van Brussel moet gesleuteld worden. Ik wil - vanuit mijn kikkerperspectief - dat Brussel aantrekkelijker voor zijn randbewoners en aangenamer voor zijn passanten wordt.

FOTO: RITA DANEELS

perikelen onder Brusselaars. Nu worden die al te Belgisch gecompliceerd en tijdelijk geregeld in plaats van opgelost. Ik vertik het dan ook het jongste Brusselse taalakkoord ernstig te nemen en beschouw de verhouding 70,52 Franstaligen/29,48 Nederlandstaligen voor de bemanning van de Brusselse brandweer als een belgenmop.

Maar ik kan er niet mee lachen wanneer ik in Brussel op zo'n verdomde Franstalige bots die niet in staat is mij in het Nederlands, zijn tweede landstaal, te woord te staan of te bedienen. De gebrekkige communicatie in de Anderlechtse kliniek waar naar mijn dochter met een gebroken pols na een val in schoolverband werd afgevoerd, is te pijnlijk om op te

halen. Laat me maar de scène verhalen die ik eens maakte in een gerenommeerde Brusselse winkel in kinderkleding. De afdeling kousen werd bediend door een vaste verkoopster die de ene na de andere klant kousen in alle kleuren en maten voorlegde. Toen ik aan de beurt was, vroeg ik om 'blauwe sokken'. De verkoopster bekeek me onbegrijpend met zo'n typisch franskiljons gezicht waarop te lezen staat dat een beschaafde mens sowieso Frans moet kunnen spreken. Ik werd onnoemelijk pissig, wees naar een stapel blauwe sokken op een rek van haar rayon en maakte de kousenverkoopster in mijn tweede landstaal diets dat sokken 'des chaussettes' zijn en 'blauw' hoorbaar hetzelfde is als 'bleu' en dat het

Nederlandstalige vocabularium dat bij haar afdeling hoorde bestond uit weinige en eenvoudige woorden die ze zich door luttel inspanning en grote breedheid eigen kon maken.

Het Nederlandstalige en Franse vocabularium inzake brandweer en andere hulpverlening is uitgebreider en ingewikkelder dan dat inzake kousen. Maar toch moet een ernstig Brussels taalakkoord bepalen dat iedere Brusselse brandweerman zich voor honderd procent tweetalig moet kunnen uitdrukken in zijn vak.

Brussel zus of Brussel zo, als het maar niet zozo blijft. Ik wil - vanuit mijn kikkerperspectief - dat in ons aller hoofdstad korte metten worden gemaakt met de communautaire kleingeestigheid en Belgische kleinstedelijkheid en werk wordt gemaakt van de twee- en meertalige breedheid en Europese omvang.

En ik wil me er thuis voelen wanneer ik naar de cinema ga, in de middelbare school van mijn dochter kom, de trein neem naar overal in Europa, wat dan ook ga kopen of vragen.

Brigitte Raskin

Een dagje naar de kerstman

U bent aangetast door de 'Herdertjes bij nachte' en in een vlaag van goedertierenheid wil u uw gezinsleden een onvergetelijke kerst bezorgen. Wat dacht u van een ééndagstrip naar de Kerstman in Lapland? Dat kan vanuit Diegem... Jawel!

Het begon twee jaar geleden in 1995 met ongeveer 900 gegadigden die rond eindejaar vanop de luchthaven van Zaventem naar Lapland trokken, om daar in het dorp van de Kerstman een onvergetelijke dag mee te maken. Vorig jaar waren er zo'n 1300 Kerstmantoeristen voor de vlucht naar het hoge noorden en dit jaar zijn er al meer dan 2000 inschrijvingen.

Kerstmis zorgt voor onverwachte 'boom' naar het randje van de Poolcirkel

Wie komt in godsnaam op het idee om in het zo christelijke Vlaamse land afgeladen chartervliegtuigen vol met duizenden kerstfanaten op bedevaart naar die profane rivaal van Sintertklaas te sturen? U zult het niet geloven, maar dit heidens en wild reisverzinsel om voor één dag even bij Santa Claus binnen te wippen komt uit het anders zo kalme Diegem. Daar runt de familie Pauwels haar gelijknamig 'Travel Bureau'. Het idee zat weliswaar goed van in het begin maar nooit had men dat eerste jaar van een dergelijk onverwachte boom durven dromen. Voor een handelaar in reizen is een succes als dit een gedroomd kerstgeschenk.

Gat in het ijs

'Het begon allemaal met een aanbod voor incentive-reizen' zeggen ze bij Pauwels. 'Bedrijven kregen via ons bureau de mogelijkheid om verdienstelijke werknemers die een aanmoediging of beloning verdienden, als

eindejaarscadeau op een ééndagstripje naar Lapland te trakteren. Het idee sloeg meteen aan, want nogal wat bedrijven maakten van de gelegenheid gebruik om groepjes personeelsleden op zo'n dagje Lapland te vergasten. De resterende plaatsen op het vliegtuig

die niet door de bedrijven werden ingenomen, stelden we beschikbaar voor individuen, waarvan we veronderstelden dat ze ook wel eens naar het Rovaniemi van de Kerstman wilden. Het succes hiervan was totaal onvoorzien en wij konden hele vliegtuigen afgeladen vol naar ginder sturen.' De vraag blijft inmiddels toeneemen. Of hoe een inventief Diegems reisbureau een gat in de markt en het Lapse ijs ontdekte en dat ook opvulde!

Om 6 uur 's ochtends vertrekt uw vliegtuig vanuit Zaventem naar Lapland en landt daar, met een tijdsverschil van één uur, drie uur later, om 10 uur in Rovaniemi, het thuisdorp van Santa Claus. Aan boord wordt voor een uitgebreid ontbijt gezorgd, al was het maar om tegen de kou van het hoge noorden te kunnen.

Gepatenteerd poolreiziger

Het dorp van Santa zorgt voor het nodige vertier en vooral onverwacht winterplezier. Iedereen krijgt thermische kledij en dan volgt een tocht van meer dan één uur op sneeuwscooters. Wie het heeft voor een sledetocht met Huskyhonden of liever getrokken wil worden door rendieren, wordt ook op zijn wenken

bediend. Wie zich alvast wil voorbereiden op de ijzel op onze wegen kan met een heuse rallywagen over een bevroren rivier rondslingeren. En voor het jonge grut zijn er natuurlijk mini-snowmobiles. Tussendoor is er uiteraard een typische Lapse zalm-lunch. Vergeet tijdens de maaltijd niet om uw wenskaarten te schrijven. Ze worden voor u op de bus gedaan in het plaatselijke postkantoor. De dag wordt afgesloten met de ceremoniële uitreiking van een certificaat waarop bevestigd wordt dat u wel degelijk de Poolcirkel bent overgestoken. 's Avonds staat u omstreeks 23 uur moe maar als Poolreiziger opnieuw 'op' Zaventem en in de rand. De eenheidsprijs voor dit uitstapje is 19.450 fr. Wie de kerstman niet zit zitten, kan een dagtrip maken naar het Lapse Kemi, om er een dag lang rond te varen met de ijsbreker 'Sampo' en in een waterdicht thermisch 'Michelin'-pak tussen het Poolijs te zwemmen. Beide uitstappen kunnen ook nog in januari en februari!

JR

Inlichtingen: Pauwels Travel Bureau, Novotel Brussels Airport, 1831 Diegem. Tel. 02/720 50 67.

RESTAURANT

FOTO'S: BITA DANIELIS

De ster van Groot-Bijgaarden

De patroonheilige van Brussel, de aartsengel Michaël, leende op eenzelfde plek in de rand zijn naam zowaar drie keer uit. Een eerste maal aan een begenadigde keukenpiet, de uit Itterbeek afkomstige 53-jarige meester-kok Michel Coppens. Een tweede keer aan diens superbe, maar gemoedelijk restaurant 'Michel' in de oude historische dorpskom van Groot-Bijgaarden. En de derde keer?

Wel! Voeg al roerend aan deze 'Michel' een vleugje 'IN' toe en giet dit preparaat in een stervorm. Zo krijgt u een 'Michelin-ster'. Michel koestert die al jaren als een precieus kleinood.

Het jaar afsluiten in culinaire zekerheid leidt onvermijdelijk naar een vaste waarde. De 'Michel' is een van die Brabantse restaurants waar het nodeloos speuren is naar onvolmaakt-heden.

Opsmuk schrikt niet af

Wij reserveerden dus - dat doet men best in dit spijshuis - en werden tot onze verrassing als éénpersoonstafel niet weggemoffeld in een hoekje tussen een plant en draperie, zoals vele restaurants dat doen met vrijgezellen-tafels. Neen, Michels vrouw Hilde, die het zaalgebeuren behartigt, is attent voor alleenzitters en geeft hen

een ruime tafel op een plaats met overzicht. De omliggende rozentuin, de immer elegante bloemstukken op de marmeren schoorsteenmantel en de vijf forse orchideeën op elke tafel zijn een ware streling voor het oog naast de van kristal tintelende velden stijf gesteven wit damast.

Tussen al die opsmuk schuift tot ons genoeg ook een forse werkman in nette werkkledij binnen en bestelt een 'filet de boeuf, juste grillé, sauce béarnaise' (985 fr.), die hij doorspoelt met een glas bier en net zoals iedereen afwerkt met een Cona-koffie opgeluisterd met snoepjes, versnaperingen en een glaasje chocoladeschuim. Niemand kijkt daar vanop. 'Trouwens', zegt Michel, 'vrijtijds-kledij is vandaag soms veel knapper dan die deftige plunjes. Je komt hier om te eten en doet dat zoals je wilt. Kledij-adviezen zijn uit de tijd.'

Genoegens à la carte

Wie eerst wil aperitieven of een receptie bouwen, kan dat in het ruime salon met open haard. Tussendoor bespreekt wijnkelner Christian met u de wijnkaart. Ook naborrelen en sigaren - van Geraardsbergen! - paffen wordt hier, zonder dat het anderen stoort, met verve beoefend. De omvangrijke kaart van Michel biedt een rijke verscheidenheid en houdt zelfs rekening met gasten die vegetarisch willen tafelen. Er is het luik 'Naar Keuze' waarin een 'Pomme de terre en robe des champs au

caviar' (60gr.) als duurste kaartaanbod (2.250 fr.) ons oog steelt uit een verder ruim aanbod van vis en vlees. Het middendeel beschrijft de jachtschotels (985 tot 1.250 fr.) En links staan de 'Avondgenoegens' waarbij u uit een ruim aanbod een driegangenu menu samenstelt voor 1.700 fr. Voor 100 fr. minder hebt u een 'Zakenmenu' met ook al drie gangen. Onze keuze viel op 'Michel's Voorstel', zijnde het 'grote menu' van 2.350 fr. of met wijn 3.400 fr. De 'Michel' staat trouwens bekend voor zijn uitmuntende wijnkelder. Men betaalt rond de 1.000 fr. voor een goede fles, iets meer dan 3.000 fr. voor een exquisite en 14.000 fr. voor een hemelse 'Château Pétrus'. Na het savoureren van 'Michel's voorstel' waarin als tussendoortje een bovenaards smakend aardappelpannenkoekje, 'crêpe parmentière', zit gevuld met roze zalm en opgeluisterd met een volle eetlepel Seruga-kaviaar, is het duidelijk waarom de hemelse Michaël zijn engelen-naam zonder bezwaar aan deze eettempel leende!

FD

'Michel', Gossetlaan 31, 1702 Groot-Bijgaarden. Tel: 02/466 65 91 - Open dinsdag tot zaterdag, Oudejaar én Nieuwjaar, vanaf 12 uur of 19 uur. Gesloten op zondag, maandag, Kerstavond en Kerstdag. Traiteursdienst met kok, dienstponeel en gerei aan huis.

ER ZIT MUZIEK IN DE RAND

Abdijkoor van Grimbergen brengt de hemel op aarde

In 1998 is het precies 30 jaar geleden dat het Gregoriaans Abdijkoor van Grimbergen door de koorleden werd opgericht. Dat verdient een feest, want het koor heeft faam verworven in binnen- en buitenland, met een uitgebreid repertoire en een sublieme reeks cd's.

'Het is een grote vergissing, dat in het koor allemaal paters zingen. Naast mij zingen nog twee jongeren in opleiding mee. Maar ik ben er buitengewoon trots op dat leken in 1968 hun eigen koor hebben gesticht. Dat gebeurde in een voor onze abdij moeilijke periode, toen zich weinig nieuwe kandidaten voor onze orde meldden. Ik stond vaak alleen als cantor voor de micro te zingen.' Aan het woord is de pastoor van Grimbergen, norbertijn Gereon van Boesschoten en dirigent van het abdijkoor. 'Na het tweede Vaticaans concilie van '65 werd de moedertaal in de liturgie ingevoerd, maar wij bleven in de abdij trouw aan onze eeuwenoude Gregoriaanse liturgie. En die trouw

loont. Elke zondag komen er mensen uit alle hoeken van het land samen om 10 uur de viering meemaken, die het mannenkoor

met telkens andere Gregoriaanse liederen opluistert.

Iets onuitsprekelijks

Gereon van Boesschoten heeft roots in Nederland, maar kwam al op jonge leeftijd naar de Norbertijnen in Grimbergen om toe te treden. Onder de Grimbergenaren was hij al vlug erg geliefd. De Norbertijnen wilden investeren in zijn opleiding en stuurden hem drie jaar naar Rome. Daar studeerde Gereon liturgie en kerkmu-

Gereon van Boesschoten

ziek bij Dom Cardine, een autoriteit in de wereld van de Gregoriaanse muziek.

Wat maakt Gregoriaanse muziek zo bijzonder? 'Het is muziek tussen hemel en aarde', vindt pater Gereon. 'Gewijde muziek, die iets onuitsprekelijks bevat en waar ook ongelovige mensen naar luisteren. Gregoriaanse muziek straalt rust en muzikaliteit uit en inspireert. Er is tegenwoordig opnieuw veel belangstelling voor, je kunt echt van een revival spreken.' Klinkt de liturgie van de Norbertijnen anders dan de gewone Gregoriaanse muziek? 'De Norbertijnen hebben inderdaad hun eigen Gregoriaanse liederen', vertelt Gereon. 'Vroeger had elk bisdom dat zichzelf respecteerde zijn eigen liturgie. Toen onze orde in 1120 door Norbertus in het Noord-Franse Laon werd gesticht, nam hij de gebeden en zangboeken van dat bisdom over. De muzikale paters die generaties lang de partituren van onze orde overschreven, maakten onbewust en bewust fouten. Hier en daar werden noten toegevoegd, zodat de gezangen er in de loop der eeuwen veel mooier op geworden zijn. Daardoor kreeg onze muziek een heel eigen, melodieuze klank.'

Koninklijke uitvaartmis

Het abdijkoor heeft momenteel een stevige reputatie. Het wordt overal in het land gevraagd en mag regelmatig tv-missen zingen. 'Toen het Davidsfonds onze cd's ging verspreiden,

raakten we ook in het buitenland bekend, tot in Japan', zegt Gereon van Boesschoten. 'Maar het ultieme bewijs van onze erkenning, was voor mij toch dat we door het hof zijn gevraagd om tijdens de uitvaartmis van koning Boudewijn te zingen.' In het voorjaar van '98 viert het abdijkoor feest. Op 22 maart is er om 10 uur een feestelijke

mis, met Gregoriaanse koren uit Achel, Kortrijk, Leuven en Watou. Om 17 uur zingen de vijf koren en kardinaal Danneels de pontificale vespers. In de namiddag zijn verschillende toeristische wandelingen gepland. Iedereen is uiteraard welkom.

Marleen Teugels

Himmelsche Musik in Grimbergen

Im Jahre 1998 ist es genau 30 Jahre her, dass der gregorianische Abteichor von Grimbergen von den Chormitgliedern gegründet wurde. Inzwischen hat es der Chor mit seinem abwechslungsreichen Repertoire und einer ganzen Reihe veröffentlichter CDs in In- und Ausland zu einer gewissen Berühmtheit gebracht. 'Nach dem Zweiten Vatikanischen Konzil im Jahre 1965 wurde die Muttersprache in die Liturgie eingeführt, aber wir bleiben unserer jahrhundertalten gregorianischen Liturgie treu - und das lohnt sich. Jeden Sonntag kommen Menschen aus allen Winkeln des Landes zum Gottesdienst, der jedesmal mit anderen gregorianischen Liedern gefeiert wird', so sagt der Prämonstratenser und Dirigent des Abteichors Gereon van Boesschoten. Gregorianische Musik ist Musik zwischen Himmel und Erde, geweihte Musik, der auch Ungläubige zuhören. Derzeit besteht übrigens erhöhtes Interesse an dieser Musik, man kann richtig von einem Revival sprechen, so der Pater. Aus diesem Grunde sollte man sich auch schon jetzt den 22 März 1988 im Kalender anstreichen, denn an diesem Datum feiert der Abteichor sein Fest, bei dem jeder willkommen ist.

'De grootste erkenning was dat we zijn gevraagd om te zingen tijdens de uitvaartmis van koning Boudewijn'

van huizen en tuinen

Inheemse wilde planten van op de taalgrens

22

Omdat de meeste van hun klanten trouwens ook uit Vlaanderen komen, is de kwekerij volledig tweetalig en wordt er twee keer per jaar een Nederlandstalige catalogus gemaakt. Ecoflora is niet zomaar de eerste de beste kwekerij, maar is gespecialiseerd in wilde inheemse planten voor de meer natuurlijke tuin. In totaal worden zowat 350 inheemse plantensoorten aangeboden, hoofdzakelijk vaste planten, maar ook klimplanten, waterplanten, eenjarige perkplanten, struiken, hagen en diverse bomen. In het najaar kunt u er terecht voor een uitgelezen keuze van voorjaarsbollen voor verwilderding die geselecteerd werden in samenwerking met de gespecialiseerde Nederlandse bollenkweker Peter Nyssen.

Bloemenweide

Verder bieden Freddy en Christine Sparenberg een ruime keuze aan van inheemse rozen en andere sierstruiken, die zich uiteraard zeer goed lenen om te laten verwilderen. Ik denk bijvoorbeeld aan de hondsroos (*Rosa canina*), de echte eglantier (*R. rubiginosa*), de hottelroos (*R. villosa*), de duinroos (*R. pimpinellifolia*), de bosroos (*R. arvensis*), enz. Een andere specialiteit van Ecoflora zijn biologische zaden voor de moestuin en vooral diverse zaadmengsels van eenjarige akkerbloemen en van wilde vaste planten om bloemenweides in te zaaien. Dat laatste mengsel

In Rosières vlak bij Overijse, een paar honderd meter over de taalgrens, ligt de plantenkwekerij Ecoflora van Christine Hamande en Freddy Sparenberg. Die taalgrens vormt echter nauwelijks een probleem voor Freddy en Christine die prominent aanwezig zijn op de meeste tuinbeurzen in Vlaanderen en die ook nauw betrokken zijn bij Vesel, een vereniging voor en van ecologische siertuinders die vooral in het Antwerpse actief is.

Een deel van de kwekerij wil kinderen vertrouwd maken met de 'wilde' natuur

bevat niet minder dan 18 verschillende planten (zoals margriet, knoopkruid, gele morgenster, hazepootje, smalle weegbree, sint-janskruid, barbarakruid, brunel, muskuskaasjeskruid, enz.), maar geen grassen, om een perfecte en doorlevende bloemenweide te bekomen.

Ook voor kinderen

Tenslotte biedt Ecoflora ook een heel gamma producten voor de biologi-

sche en milieuvriendelijke tuin aan, gaande van speciale nestkastjes voor onder meer vleermuizen, mezen, boomkruipers en zwaluwen, maar ook voor egels en hommels, over allerlei biologische meststoffen en grondverbeterende producten, tot ecologische insecticiden en pesticiden.

De kwekerij van Freddy en Christine ligt aan de rand van het dorp, op een sterk heuvelend terrein. De eigenlijke kwekerij waar de moederplanten worden geteeld die gebruikt worden om verder te kweken, ligt helemaal onderaan, als het ware in een soort opening in het bos. Voor kleine groepen worden er op aanvraag geleide wandelingen georganiseerd. Vorig jaar richtten Freddy en Christine zelfs een klein deeltje van hun kwekerij speciaal in voor kinderen om hen vertrouwd te maken met de 'wilde' natuur.

Paul Geerts

Info: Ecoflora, Rue de genval 42, 1331 Rosières, 02/652 07 78, fax: 02/ 653 78 34.

Van december tot februari is de kwekerij geopend op donderdag en vrijdag van 13u30 tot 18u en op zaterdag van 9 tot 13u. Van maart tot juni is ze ook op woensdagmiddag geopend en kunt u er vrijdag en zaterdag heel de dag terecht.

Snoway voorkomt gips

De wintersportvakantie staat voor de deur. Inpakken en wegwezen dus. Maar als u ginder niet ingepakt wil worden in gips, is enige voorbereiding meer dan aanbevelen. 'Snoway' uit Ternat leert u op de latten staan, laat u met vallen en opstaan skiën op ijs en geeft onder de noemer 'pre-ski' een algemene fysieke voorbereiding op uw verblijf in de sneeuw. Op de koop toe worden uw uitschuivers gecorrigeerd in het Nederlands.

Waarvoor openbare werken of kunstwerken al niet goed zijn. Zo werd ooit opzij van de grote ring rond Brussel ter hoogte van Vlezenbeek, maar nog net op Anderlechts grondgebied, een behoorlijke stulp van een heuvel opgespoten. Die zou ooit een overbrugging moeten dragen. Maar het viaduct kwam er niet en een op geld beluste wintersportfanaat installeerde jaren later op deze dubbel lopende helling een heuse skipiste. Daar leerden niet alleen Brusselaars,

maar vooral Pajottenlanders en andere Brabanders uit de rand hun eerste passen op de latten zetten of hun ski-stijl bijslippen.

Groene zeep

Deze skipiste, die een wat kwalijke reputatie kreeg, werd twee jaar geleden door nieuwe uitbaters grondig gerestaureerd en momenteel is het daar weer veilig en vlot glijden over een groen tapijt dat door een permanente waternevel bevochtigd wordt. Op een zeeploper worden de skiërs met de skilift naar boven getrokken. Vervolgens glij je met de ingezepte latten als op de gladste Alpensneeuw naar beneden. Dany Petrus uit Itterbeek richtte samen met Johan Van Muylder uit Ternat de skiclub 'Snoway' op. Ze mikken vooral op het publiek uit de Vlaamse rand. De 'Yeti-Skibaan' op de rand van Anderlecht is ideaal gelegen. Van boven op het heuvelend zeep tapijt moet je uitkijken om niet op de latten ergens in het heuvelende Brabantse Bruegellandschap te belanden. Bij manier van spreken natuurlijk, want een schanssprong over de grote ring moeten we u toch afraden.

Uitschuivers voorkomen

'Wij zijn de skiclub waar Brabant trots op is', zegt Dany Petrus zonder schroom. Ter voorbereiding van skivakanties in clubverband maar ook voor individuen schenkt 'Snoway' veel aandacht aan wat 'Pre-Ski' wordt genoemd. Beter is het al (wat) te kunnen skiën voor men

op wintersport vertrekt, want ter plaatse kost het meestal veel geld om het te leren en betekent het tijdverlies in de meestal korte skivakantietijd. 'Bovendien', zegt Johan Van Muylder, 'zijn er veel mensen die in het hooggebergte leren skiën op sneeuw, maar die kunnen zich niet staande houden op drukbezochte hellingen waar je vaak te maken krijgt met ijsplekken. Dat zorgt dikwijls voor gebroken benen en verstuikte gewrichten. Een zeep piste als die van Anderlecht is ideaal als voorbereiding, want wie zich daarop staande kan houden, zal ook in de bergen geen moeilijkheden ondervinden.' Er zijn lespakketten 'Pre-Ski' van vier uur voorzien op de 'Yeti-Skibaan' (Ring-afrít 15) telkens twee zondagen na elkaar van 10 uur tot 12.30 uur. Dat programma loopt door tot net voor de Paasvakantie met het laatste lessenspakket op 22 en 29 maart. Want er wordt immers ook nog volop geschied tijdens het Krokusverlof en de Paasvakantie.

Soepele spieren

Wie het voorbije jaar weinig of niets heeft gedaan aan lichaamsbeweging en dan op de latten gaat staan, riskeert letsel. Het verdient zeker aanbeveling om de spieren vooraf los te maken, maar ook om de kniegewrichten, de bovenbenen en de dijen wat te versterken. Fracturen doen zich namelijk meestal rond de knie voor, aangezien voeten en onderbenen stevig in de skischoenen verpakt zitten. Drie pakketten van telkens drie lessen 'Pre-Ski-Fitness' en 'Pre-Ski-Gym' bereiden u voor op een geslaagde en vooral veilige skivakantie. Dat gebeurt in samenwerking met 'DILGYM' aan de Wijngaardstraat 36, 1703 Dilbeek. Voor jonge kinderen organiseert 'Snoway' ook 'Peuterski' vanaf de leeftijd van vier jaar.

JR

Voor alle inlichtingen over de Nederlandstalige skilessen en de 'Pre-Ski' van 'Snoway': dinsdag van 19 tot 21 uur en zaterdag van 10 tot 13 uur op 02/582 22 94; woensdag van 14 tot 17 uur en van 19 tot 21 uur op 02/569 78 53; alsook permanent op 075/38 49 72.

Vlamingen stug en ontoegankelijk? Niets is minder waar

Hallo, ik ben Karin Fronik, getrouwd met Wil en moeder van twee kinderen Carlijn (12 jaar) en Bram (9 jaar). Vijf jaar geleden zijn wij vanuit Nederland naar België verhuisd, omdat Wil hier een baan aangeboden kreeg.

Oorspronkelijk komen wij uit Maastricht en hebben altijd tegen de Belgische grens gewoond. Dus voor ons was het verschil tussen wonen en leven in Nederland en België niet zo groot (dachten we!). Wij moesten dan ook hartelijk lachen toen wij een boek kregen met de titel: Emigreren naar België. 'Wat overdreven' dachten wij 'we gaan maar 100 kilometer verder weg wonen, dat is alles'. Helaas was de werkelijkheid iets anders dan wij ons voorgesteld hadden. Ik verbaas mij er nu soms nog wel eens over hoe groot de verschillen zijn op alle gebied: het sociale leven, de waarden en normen, de werking van de officiële instanties, het onderwijs en de mentaliteit van de mensen.

Oudercomité

We zijn in de zomervakantie in Alsemberg gaan wonen. Na de vakantie gingen onze kinderen voor de eerste keer hier naar school. Gelukkig hebben we een heel gezellig klein schooltje gevonden vlak bij ons huis.

De school van onze kinderen is wel oud, maar door veel inspanningen van leerkrachten en ouders heel gezellig gemaakt. Op de school van mijn kinderen is er een buitengewoon actief oudercomité. Ik had laten weten dat ik graag zou willen meehelpen en werd meteen vriendelijk uitgenodigd voor de eerste vergadering. De mensen van

'Als je erbij wilt horen, moet je naar de mensen toe gaan'

het oudercomité hebben mij in hun midden opgenomen, waardoor ik heel snel contacten kreeg met andere Vlamingen.

Minder open

Voordat wij gingen verhuizen hadden ze mij gezegd dat Vlaamse mensen stug en ontoegankelijk zijn. Niets is minder waar. Ze zijn minder open dan de Nederlanders, die gelijk hun hele leven op tafel gooien en met hun grote mond toch wel erg snel met hun mening klaar staan. Vlamingen zijn heel vriendelijk, sociaal en actief. Door hen heb ik dingen gedaan die ik nog nooit gedaan heb. Onze (zeg ik nu trots) bakfestijnen leveren ware juweeltjes op. Ook heb ik meegegaan aan enkele musicals

FOTO: NITA DANIELS

door ouders en leerkrachten voor kinderen, barbecues mee helpen organiseren en andere activiteiten om zo het broodnodige geld binnen te krijgen om extra's voor de school te kunnen bekostigen. Hierdoor ben ik eigenlijk heel vlot in de dorpsgemeenschap opgenomen. Natuurlijk ben ik zelf niet thuis blijven zitten. Als je erbij wilt horen moet je naar de mensen toe gaan en meedoen met al die activiteiten. Bij het vergaderen hebben ze wel een beetje moeite met de uitgesproken meningen van Nederlanders, omdat hier zelden direct gezegd wordt wat je denkt. Dat is een van de dingen waar ik nooit aan zal kunnen wennen, omdat je niet zeker weet wat mensen werkelijk van je denken. Maar gelukkig hebben ze mij en m'n grote mond na verloop van tijd toch wel geaccepteerd. En daar ben ik blij om.

Kinderburgemeester

Het beste bewijs van integratie is wel dat Carlijn vorig jaar verkozen is tot kinderburchemeester van de gemeente Beersel. Het was voor ons beiden een onvergetelijk jaar.

Kortom, wij hebben ons plaatsje hier wel gevonden. Af en toe heimwee naar Nederland is makkelijk op te lossen door er heen te gaan. Wonen in België? Leuk, al lijkt het soms op een belgenmop waar we hartelijk om kunnen lachen.

Karin Fronik

Vivre à Beersel

Karin Fronik a quitté Maastricht, il y a cinq ans, pour aller vivre à Beersel avec

son mari et ses deux enfants. 'Comme nous étions à deux pas de la frontière Belge, nous pensions que la différence ne serait pas si prononcée. Mais dans les faits, nous avons dû déchanter. Les différences sont profondes et ce, dans tous les domaines: la vie sociale, les valeurs et les normes, le fonctionnement des instances officielles, l'enseignement et les mentalités.' Entretemps la famille a pourtant réussi à trouver sa place. 'Comme je participe activement au comité des parents de l'école, il n'a pas fallu longtemps pour que je me fasse adopter par la communauté du village. Evidemment, il ne s'agit pas de rester entre ses quatre murs. Si vous voulez vous intégrer, il faut aller à la rencontre des gens et s'impliquer dans toutes sortes d'activités.' La meilleure preuve d'intégration a été fourni par sa fille, Carlijn, qui a été élue l'an dernier bourgmestre des enfants de Beersel. Ce fut une année inoubliable, pour la mère comme pour la fille!